

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă“ (4 pag.) 60 Lei pe an.

Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.

Apare JOIA

Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.

Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Nădejdea să nu ne-o perdem...

Deși — zilele grele sunt.

Popor tiner, poporul românesc, urmărit de-o soartă vitregă, a fost scufundat în trecutele veacuri, până 'n adâncul prăpastiei a tot felul de suferințe și de umiliri. Așezat aci la poarta unor împărății mari și strălucite, ca cea a Austriei, Rusiei și Turciei, a trăit uneori zile cari se asemănă grozav cu ale săracului din scriptură, care zăcea pe-o grămadă de gunoi la poarta bogatului, și-i părea bine dacă câinii aceluia, în loc să-l muște, îi lingeau rănile, alinându-i marcar prin asta durerile... Așa poporul nostru, abia de-o jumătate bună de veac, ceea ce în viața popoarelor se numește: abia de ieri, s'a ridicat de pe groapa de gunoi sau din adâncul prăpastiei, — și nu poți aștepta dela el să-l vezi dintr'odată în strălucire și sufletească și materială, alături de popoare cari de multe sute de ani nu fac decât își netezesc drumul cel larg și liber al mersului lor, își împodobesc casa și își încunună cu știință pe fiii lor.

Nu mai departe ca nainte cu 60 și ceva de ani, Domnii Țărilor Române (Muntenia și Moldova) când se urcau în scaun, cu învoirea Sultanului Turcesc, trebuiau să meargă la Țarigrad (Constantinopol) și, în mijlocul unei sărbări, ca o sfințire, ca o ungere de Domn, trebuiau să sărute pantoful din piciorul Sultanului, în semn de „mulțămire“ că îi lasă să fie Domni în unul din Voivodate. Alex. I. Cuza, a fost întâiul Domn Român, care n'a vrut să mai meargă să sărute piciorul păgânului! Veni apoi în Tronul Țării Vodă Carol, care nici el nu mai merse să se umilească la Țarigrad, ba în curând trase sabia împotriva păgânului ce umilea pe Domnii Țării până ieri, și zmulse țara de sub ori-ce amestec păgân. Incepu apoi munca cea grea și îndelungată, de a face din țara ta, asemănătoare cu o casă țărănească, un nou palat alături de palatele statelor vecine, cele ce au trăit în libertate de multe sute de ani, și cari (ca Austro-Ungaria) au fost scutite chiar

prin trupul tău de a fi și ele încălcate de pustiitorul păgân...

Munca de înălțare a țării tale cenușotce, de curățire a lucrului slab ce au lăsat și împământat aci domniile streine (turcești, bulgărești, grecești), și de înălțare a noului edificiu, care să stee cu vrednicie alături de cele din jurul său, — nu s'a sfârșit încă. Ea mai cere vreme.

Casa statului românesc este încă în zidire, și ea are menirea de a fi o casă luminoasă românească, și ca înfățișare drăguță, și ca cuprins și ca suflet și ca tot.

Ci, în această muncă, iată ne vedem împedecați de nechemate și necredincioase mâni streine, cari vor să facă din această casă românească, o caricatură fără nici o înfățișare deosebită națională, pe care nici prin chipul ei din afară să n'o cunoști că e românească, nici prin împodobirea ei cea din lăuntru, dar nici prin sufletului celor ce o locuiesc pe ea!

Și-s mulți, și-s isteți, și-s mișei, cei ce își mestecă mâinile lor în lucrarea noastră, ca să o schimonosească pe ea, și nu mică e primejdia, ca ei să reușească!..

După izbânzile pe cari acești răi le-au avut până acum printre noi, — ar fi să desnădăjduim și să vedem viitorul foarte întunecat.

Dar, unde primejdia e mai mare, acolo e și Dzeu mai aproape. La noi primejdia e mare, și Dzeu ne-a trimis semnele sale, solii săi nainte vestitori, că — nu ne-a părăsit. Vedem ridicându-se tot mai numeroase rinduri de luptători, și dintre tineri și dintre bătrâni, gata a lua în mână uncalta de alungare a răilor, — și în asta vedem chezeșia, că negrul viitor, limpezii-l-va Dzeu nu peste mult și-l va însenina, și pe noi a ajunge unde dorim, ne va ajuta! Plini de această nădejde, salutăm pe cei-ce și ei sunt gata cu inima, cu cuvântul și cu fapta, a ajuta această muncă, — cu creștinescul:

Hristos a înviat!

Plecarea guvernului.

— Frământările pentru formarea celui nou. —

Sâmbăta trecută, nainte de Florii, parlamentul închizându-și ședințele, guvernul și-a înaintat M. Sale Regelui „demisia“ (retragerea), pentru că s'a împlinit vremea pe cât a fost încredințat cu conducerea țării. M. Sa Regele i-a primit această retragere.

Indată după asta, M. Sa Regele, așa fiind obiceiul, a chemat încă în aceeași zi spre seară la sine pe fostul președinte al Adunării Deputaților, pentru a-i asculta părerea asupra stării politice a țării. După sfat de aproape un cias, fostul președinte al deputaților a plecat, și au venit la Regele fostul Președinte al Senatului însoțit de fostul președinte al guvernului I. I. C. Brătianu. Aceștia au arătat Regelui pe scurt ce s'a lucrat de guvernul retras, dar, deși așa e obiceiul, că guvernul care pleacă, să dea un sfat Regelui, că pe cine să cheme în locul lui, ei spun că n'au dat nici un sfat în privința asta, ca să nu zică celelalte partide, că pe unul l'a recomandat, pe altul l'a apăsă la Rege.

Atunci M. S. Regele a chemat pentru mâne-zi, Dumineca Floriilor, pe capii celor 3 partide de împotriri: Național, Țărănesc și Averescan, și le-a cerut și lor păreri. După ce i-a ascultat, și-a arătat dorința, de a avea un guvern tare, și fiindcă în alegerile comunale cele 3 partide au mers mână'n mână, M. S. Regele a dorit să facă și noul guvern împreună. Le-a cerut dar să se înțeleagă între ele și să vie cu o propunere (cuvânt, părere) a lor, că dară cui să încredințeze M. Sa formarea guvernului?

Cele 3 partide s'au simțit acum foarte încurcate: Pe cine să ceară ele toate într'un glas să fie capul noului guvern? Nici unul nu voia să audă de altul, de cât de al său șef.

Regele le-a spus și aceea, că, dacă nu vă puteți înțelege, atunci să-mi aduceți mâne (Luni) după amiaz, câte o listă a ministrilor ce-i propuneți, fiecare din partidul său, ca să-mi pot alege din accia. „Dar, le-a mai zis, vă rog din capul locului, să întocmiți lista așa fel, ca aceea să stee din oameni de deplină înțelegere între ei, ca să aibă în sine chezeșia de a putea cârmui în pace și să ducă înainte mara lucrare de întărire a țării pe toate tărâmurile: să țină bună rânduială în

stat, să ducă administrația bine și să aducă propășire (înaintare) pe tărâmul economic.

Acum, iacă ce s'a întâmplat: Partidul Național având 2 Președinți: pe dnii Maniu și Iorga, nu era lămurit cine dară s'ar cădea să fie chemat cap al guvernului? Partidul Național fiind el mai numărös în tovarășia sa de azi cu Takiștii și cu ai dlui Iorga, membrii lui au cerut, ca Președinte al guvernului să fie d. Maniu, iar d. Iorga să rămână numai președinte al Partidului. S'au înțeles să fie dară așa.

Și atunci Luni după masă cele 3 partide de împotriri au dus M. S. Regelui răspunsul lor, listele lor: că pe cine ar dori Președinte al noului guvern și pe cine ca Miniștri. Partidul Țărănesc înse, știind că el în zadar ar înainta ori-ce listă, tot nu va fi încredințat cu conducerea guvernului, cel mult că ar arăta țării pe care din oamenii săi de azi i-ar pofti miniștri, trezind pizma în alți de 2 ori pe-atăta, — a făcut pe înțeleptul și a spus că el — nu înaintează nici o listă, ci dorește ca M. Sa să dea țării un guvern cu rădăcini cât mai tari în parlament (în sfatul țării,) luând ca teme de socoteală starea partidelor azi în sfat (în care ei spun că sunt cei mai număröși printre partidele de împotriri, așadar lor li-s'ar cădea să li se dea guvernul și alegerile...)

— Partidul Național a mai căutat odată înțelegere cu cel Țărănesc, spunându-i, că e gata și acum a încerca de nou înțelegere asupra unei conlucrări la guvern (căci, dacă s'ar înfățișa amândouă Regelui, crede că lor li-s'ar da guvernul, fără altă chibzure). Dar țărăniștii au respins îmbiemântul Naționaliilor. Lor le trebuiau de nou cele mai multe locuri în parlament și Ministeriile pe ales, cele mai grase...

E iarăși mâna păcătoșului de Stere, care vede că într'un guvern la olaltă cu Naționali, el n'ar fi hotărător, — și apoi, decât ca partidul să ajungă la putere fără el, mai bine a făcut să cadă cu el împreună!.. Aci se vede cum la acești oameni, nu dorința ca partidul să se înalte, îi conduce, ci ca ei să se urce pe cărca partidului. Decât ca Partidul Țărănesc, fără Stere, să fie sus, mai bine stee acolo în fundul prăpastiei, cu el... Decând am spus noi, că Stere e piatra de moară, și Dr. Lupu piatra de rășniță, pe care acel partid și le-a legat de picioare, de nu se mai poate înalta.

Lucrul se vede și din aceea, că Mihalache era de părere în Comitetul conducător, să se între-

în desbateri noi cu Partidul Național, dar oamenii lui Stere, înpinși dela spate de acesta, au respins cererea. Așa că „Președintele“ Mihalache a fost bătut în comitetul a cărui conducător cu numele este, de adevăratul președinte, Față-Neagră, cel ce lucră din întunec, dela spate.

Intre doi ce se ceartă

— Noul guvern Averescu. —

Intre astfel de împrejurări M. S. Regele a găsit, că are mai multă chezeșie în Generalul Averescu, care nu e încurcat cu atâtea partide streine, cu carl să fie în nesfârșite frecări, — și i-a încredințat acestuia ormarea noului guvern.

Bogăția

e e primejdie pentru țară.

— Puternica înarmare a Americii. —

Cum am mai spus-o, bogăția cea mare a Americii, începe a fi o primejdie pentru ea. Totdeauna țările bogate sunt atacate de vecinii lor, nu cele sărace. Apoi fie că bogăția e în pungile și caseile locuitorilor, fie că e în pământul țărilor lor. România de azi, fosta Dacie de odinioară, a fost de atâtea ori călcată de popoare prefăcute în bande înarmate de jăfători, pentru că avea în pământul ei bogățiile ca ne-alte țări.

Intre Germania și Franța au fost nenumărate războaie, pentru Alsacia-Lorena, un fel de Transilvanie. De ce? Pentru că această provincie (cap de țară) are pământ foarte bogat în fier și alte minerale de mare folos. De ar fi Alsacia-Lorena un pământ sărac, n'avea teamă, nu scotea nici Franța, nici Germania, paloșul de-atâtea ori pentru a o răpi una dela alta.

Iaca noi cu Bănatul nostru. Vecinii Sârbi ne arată zilnic dinții și-i clănțane mereu spre noi: Hap! — cum te-aș mânca! Nu pentru carnea ta, ci pentru Reșița, Oravița... și celelalte bogății din pământul Bănatului tău!..

— O astfel de clănțaneală de dinți se pare că simte acum și America în jurul său. Hotarele ei cele largi, erau nainte cu 2 veacuri un fel de pustietăți, locuite de un popor blând și neștiutor de prea multe în lumea asta. Veniră Englezii, acești copoi ce cutreeră tot pământul, cercetându-l, și aflară că nesfârșite bogății zac în pământurile acelea. Și se așezară aci tot mai mulți și mai mulți, se mai și bătură el între ei, englezii Angliei, cu Englezii crescuți și înstăriți în America, — și se făcură Statele Unite de azi, — carl înfloriră tot mai tare, iar dela războiu încoace așa de tare, că li-s'a dus vestea.

Și acum încep să aibă teamă că falma bogățiilor le poate fi spre peire. Și ei, carl voliau să fie plidă lumii, că pot trăi fără

armată, — azi încep a se înarma pe întrecere cu cele mai înarmate State!

Nu de mult, Congresul lor (Marele Sfat) a votat legea, prin care se pun la îndemână Ministerului de Război 665 milioane dolari (cam 150 miliarde Lei, cât bugetul întreg al României pe 5 ani!), pentru înarmări. Jumătate sumă se va întrebuința pentru armata pe uscat, iar din cealaltă jumătate se vor face pe sama marinei două baloane uriașe cu cârmă, fiecare de 3 ori mai mare decât cel mai mare balon cunoscut până azi, apoi 1000 de hidroavioane noi (mașini de zburat, cu cari poți zbura pe sus și apoi, lăsându-te cu ele pe apă, plutești și pe apă ca vaporul!). Vrea America să fie mai înarmată decât ori-care țară, — ca să poată ținea pept vre-unui atac ce l-ar veni de undeva, și pe care ea îl presimțeste... Mai ales are frică mare de Japonia, cea tăcută și grozavă la atacuri în războaie.

Unele — altele.

Liceu sârbesc în Timișoara?

Deși Sîrbi sunt pușini de tot în România, câteva zeci de mii ce au mai rămas în Bănat, că cel mulți sunt alipiți la Sîrbia, — totuși în sinodul lor eparhial (al Episcopiei), au hotărât, să înființeze în Timișoara un Liceu sârbesc. Școlii populare au în fiecare sat, acum vor și un Liceu. Sub Unguri, când erau de 4 ori câți azi, n'au avut, acum așa pușintel, își fac. Și guvernul român o să le dea voie, — ca și altor nații, — căci stăpânirea românească nu măsură neamurilor neromânești, cu măsura cu care măsură cea sârbească neamurilor nesârbești. Acolo se închid chiar și școlile populare ale Românilor, deși Români se află în Bănatul sârbesc cam de 20 de ori atîta, câți Sîrbi în România... Și în cele pe care le mai lasă cu numele, trimis învățători sîrbi, cari nu știu ori nu vreau să știe românește. Câți vecini avem, atîta dușmani și pizmuitori...

Fabrica de sticlă din Turda

înființată și susținută de „Banca Centrală” din Cluj ca întreprindere românească, a avut în arma potopului din preajma Crăciunului, foarte mari pagube: peste 3 milioane de Lei! Din pricina acestei pagube neașteptate, socotelile pe anul trecut se încheie fără nici un câștig, căci ce s'ar fi câștigat, a dus apa. Incolu întreprinderea e bună și avem toată nădejdea că în anul de față va lucra iară cu bun rod și câștig.

Germania — săracă.

Din o dare de samă a vizitatorului (păzitorul averilor) Statelor-Unite, reese, că în anul trecut, America a adus din alte țări aur în sumă de 128 milioane dolari, și a trimis ca în alte țări (pe mărfuri) 208 milioane. Din acest aur trimis în afară, în toată lumea, Germania a primit singură a 5-a parte, pentru mărfuri date de ea.

Și tot se crede că Germania de „săracă” nu-și poate plăti datoritiile față de statele biruitoare... Ba de vicleană, că-l adună ca

să-l alibă pentru alt prilej de răfalală, pe care îl pândește și-l pregătește.

Franța, luptându-se cu greutatea bănești.

Ministrul de finanțe al Franței (peste venitele și averea țării), întocmind bugetul pe 1926 a arătat în parlament, că acest buget pe anul în curs să încheie cu o lipsă de 6 miliarde Franci. Atîta sumă îi lipsește la venite, ca să poată coperi cheltuielile luate în buget. Are însă nădejde, că acea lipsă îi va fi acoperită prin noile venituri ce o să încurgă pe urma legilor aduse pentru sporirea dărilor și prin cele ce le va mai cere.

Iacă chiar un stat bogat ca Franța, după război încă tot n'a putut face rânduială în gospodăria sa.

Pedeapsa cu moarte, în Italia.

În România, ca și în Italia și în încă câteva țări, pedeapsă cu moartea nu se dă de judecătorii civile, cel mult de cele militare.

Și țara noastră, ca și Italia, a mers cât a putut mai departe în a fi „înaltată” în privința asta, primind învățătura, că: viața o dă Dumnezeu și numai Dumnezeu are drept s'o și le culva. În multe țări însă, mai înaltate decât România, cum e Franța, America, și altele, — această îndurare mare nu a fost primită de legiuitorii. Ei au zis: Omul rău, dacă știe că poate ucide și jăful pe vecinul său, cel care cu trudă multă și-a câștigat o avere, și știe că chiar de-o fi prins, n'are să fie omorât, — se încurajază a săvârși omorul, mai având și nădejdea, că va scăpa cumva cu fuga din închisoare.

Guvernul Italiei a văzut că această lege iertătoare, a sporit grozav pe ucigașii cu scop de jăful, — și a hotărât să aducă iară legea pedepsei cu moarte pentru cei ce au săvârșit crima cu gând înainte chibzuit.

Jurământul

recruțiilor dela Ordește,

s'a făcut Duminică în 21 Martie, cu frumoasă paradă bisericască și militară.

Recruții au fost adunați toți în piață, unde părintele protopop V. Domșa și părintele Păcuraru au făcut slujba sfințirii apei, apoi au stropit steagul și trupa. După sfânta slujbă, păr. protopop Domșa a ținut o cuvântare despre sfințenia jurământului. A urmat apoi depunerea jurământului însuși: recruții veneau înaintea după naționalitate (neam) și confesiune (religie): întâi românii ortodocși, apoi cei uniți, după ei reformații și catolicii. Veneau în cete de câte 16 inși, 8 de-o parte, 8 de alta lângă steag, punând toți mâna pe bățul steagului și jurându-l credință după cuvintele rostite înainte de preotul confesantilor lor. Toți preoții și-au jurat pe recruții lor, — afară de Rabbi (popa Ildoveș) care n'a venit, lăsând vorbă că e „bolnav”. (Dar numai în ziua aceea a fost „bolnav”... Oare nu a avut, sărmanul, boală de inimă la gândul că el să vie să joare pe evreuzii săi pe steagul acela?)

După luarea jurământului, dl. Colonel Negreanu, comandantul Regimentului a ținut recruților o vorbire foarte înmăoasă, arătându-le rostul jurământului, și datorita fiecărui bun cetățean de a fi brav luptător pentru patrie, chiar și fără ori-ce jurământ. A încheiat cu o caldă urare de sănătate și îndelungă domnie capului armatei, M. Sale viteazului și credinciosului nostru Rege Ferdinand.

A luat apoi cuvântul dl. General Dragu, Comandantul Diviziei 18, rostind o vorbire foarte frumoasă și foarte românească, aducându-le între altele aminte nou întrașilor sub steag, că ei trăesc și sunt recruții de pe pământul istoric alui Horia—Cloșca—Crișan și Ianu, cari ne privesc din cer și a căror pildă de jertfire de sine, de îndurare a ori-căror suferințe pentru neam, — trebuie să ne însuflețească pe toți, când primejdia ne-ar cere-o. Să nu uite nici odată credința

pe care au jurat-o azi, și să își țină jurământul cu clustea cu care și l'au ținut soldații români totdeauna, sub ori-ce steaguri au fost. Doar toată lumea știe, că și Nemții și Ungurii, în a căror armate se aflau atîta Români, puneau cel mai mare preț pe jurământul soldaților români, și chiar în războiul din urmă, acolo unde era primejdia mai mare, ei trimiteau Regimentele românești, cari știau că își țin locul de luptători, că nu-și calcă jurământul lor. Vorbirea luminată de un cald patriotism a dlui general Dragu, a încălzit inimile nu numai a recruților și soldaților, ci a tuturor cari l'au ascultat. Pe urmă și-a luat rămas bun dela Regiment, căci d-va, chemat în Ministerul de Război, pleacă din capul Diviziei, la București.

Parada s'a încheiat cu o frumoasă defilare, care a stîrnit admirația privitorilor pentru ținuta volnică a trupelor.

A urmat masă de rămas bun în Hot. Transylvania.

Mișcarea pentru

„Liga Apăr. Naționale Creștine”

în mare creștere.

Conducerea centrală a „Ligii”, în frunte cu d. Prof. Cuza, este în aproape neîntreruptă mișcare prin țară, pentru a organiza „Liga”, a lumina poporul asupra scopurilor ei mântuitoare, și a strînge tot mai mari cete de credincioși sub steagurile Ligii. Insuși d. prof. Cuza aleargă prin țară, iar pe unde d-va nu mai ajunge, — se duc reprezentanți (soli) ai Ligii din Comitetul conducător din București, fruntașii din Cluj ai Ligii, și alții din alte părți.

Iată cele mai nouă știri despre mișcarea în jurul Ligii:

In vechiul Regat.

— La 21 Febr. mai mulți membri din comitetul dela București, au fost în orașul Giurgiu, județul Vlașca, și au avut acolo sărbare de sfințire de steaguri. Merseseră dela București Secretarul general al Ligii dl. Valeriu Roman, dl. Bacalogiu, d. Dr. Pethen și adv. Porsena, redactor, fiind întâmplași la gară de mare număr de cetățeni cu steagul organizației orașului și câteva din Prahova, venite pentru înfrățire și sfințire. La adunare s'au rostit vorbiri însuflețite de soli dela București, de cetățeni locali și de studenți.

— În luna Martie, au avut loc alte întruniri ale Ligii cu sfințire de steaguri: în 3 Martie la Trifești, jud. Roman, unde s'au sfințit 2 steaguri, a comunelor Trifești și Bogșești, fiind nași d. adv. Mihai Manea și profesorul Ion Zelea Codreanu. — În aceeași zi la Roșiori, jud. Roman, s'au sfințit 2 drapele. — În 14 Martie la Cotu-Vameș (I. Roman).

— În 21 Martie, mare sărbare cu același scop, la Ruptura, j. Roman, vorbind adv. Brumă, învățătorii Cepoi și Paduraru; poporul a pus jurământul pe steag.

Prin Ardeal.

În Ardeal, „Liga” a ținut în 21 Martie 2 bine reușite întruniri, în comunele Florești și Gilău.

La Florești au mers din partea Ligii din Cluj, dnii Dr. Valeriu Pop, Col. Brândușa, Dr. Lazar Isaacu, Dr. Sever Jianu și studentul Dumitru Ivan, așteptați de număr os popor cu steagul cu svastica.

La Gilău întrunire și mai mare, prezdată de preotul Victor Pop și directorul școlii primare Vasile Costea. Din partea studenților erau de față tinerii universitari Teodor Vidican și Octav. Lascu. După frumoase vorbiri, s'a pus jurământul pe steag.

— La Lugoj a avut loc în 20 Martie o însemnată constituire a credincioșilor „Ligii” venind 2 conducători din Timișoara ai Ligii, dnii Dr. Țăranu și Dr. Cîmponeriu. Deși constituirea s'a ținut seara, erau de față și 20 țărani din jurul Lugojului. Au vorbit dnii Dr. Murariu, Dr. Tr. Mica, Dr. Țăranu, toți lămurind rosturile înalte ale Ligii. S'a ales comitetul local, în frunte cu d. Dr. Murariu.

— În zilele de 28 Martie (Duminică trecută) și până la 1 Aprilie (Jola mare) dl. Prof. I. C. Cătuneanu, Președintele Comitetului conducător din Cluj, însoțit de câțiva credincioși luminași ai Ligii, au mers cu automobilul propriu al Regionali Cluj a „Ligii”, prin județul Sălaj, pentru a întări și a întinde acolo organizația „Ligii”, fiind de mult ceruși și așteptați de Românii de acolo.

La Hașeg.

Duminică în 28 Martie s'a ținut o mare adunare a Ligii A. N. Creștine în Hașeg, în curtea bisericii ortodoxe. S'au sărbăto-

rit 3 ani dela înființarea Ligii Hașeg, care e cea mai veche organizație antisemită din Ardeal. Președintele Comitetului, deșful Hunedoara, dl. Leon Parasca, a rostit o cuvântare în care a arătat păcatele partidelor politice care s'au însoțit Jidanii, așa că azi singura scăpare a neamului românesc, o mai avem în Liga A. N. Creștine.

Facă chemare către buni Români din Hașeg să-și strîngă rîndurile în fața primejdiei comune, și să se organizeze, apăsător. S'a ales un Comitet local, — Preș. d. N. Sânzian: vicepreședinți Ioan Dobolu și Teodor Dobolu; Secretar I. Sandu; Secretar de ședințe: Marcu J. Iedînjan; Cassier George Timiriu. Toți pun jurământul rămânând ca următoarea adunare să se țină în Duminica Paștilor.

De Paști.

Pentru sfințele sărbători ale Învierii, și după ele, se pregătesc în multe comune întruniri. Iată unele despre cari am putut afla:

— A treia zi de Paști la Ighiu și Bucurdea-Vl. noasă, are loc sfințire de drapele cu paradă mare. Vine din partea Comitetului conducător din Cluj, dl. profesor I. C. Cătuneanu, președintele, și dl. Dr. Valeriu Pop, membru al Comitetului.

Pe Valea Jiului.

În comuna Vulcan (Valea Jiului, jud. Hunedoara) este o foarte viată mișcare pentru „Liga”. E de înțeles. Valea Jiului, cu Petroșeni și celelalte comune bogate în mine (bășaguri de cărbuni, fiind loc de mare câștiguri, încât i-se spune acestui ținut „America nouă”, — fost năpădită de Jidani, încât în creștinul, abia te mai miști de el... Așa nu-l mirare că bunii români, cari se văd primejdii se îneca în marea de streini și de percluni năvălitori, — să se bucure de veste, că se găsește formațiune politică cum e „Liga” care să le apărarea tuturor acestor primejdii. Și de aceea comuna Vulcan s'a ridicat cel dintâi pe acea Vale, înălțându-și steagul ei de luptă și dând pildă tuturor celorlalte!

Cel cari au pornit mișcare sănătoasă, sunt bine înțelegători noștri frați: Petru Faur și Augustin Igna, mineri, ajutați de câțiva comercianți ce-și înțeleg rostul, ca dnii I. Bogdan și Răduț și de un domn învățat G. Ionescu.

Hotărîndu-se să-și facă steag au cerut ajutor bănesc și li s'a dat un drag, de către următorii: I. Bogdan, comerciant, 60 Lei — câte 50 Lei d. I. Răduț, comerciant, apoi următorii frați mineri: Augustin Igna, Aug. Login, Aug. Nicolae P. Faur, P. Jula, D. Maler, — câte 20 Lei: minerii I. Haneș, P. Vădeș, Dinilă Pădurean și d. învățator G. Ionescu. — S'au adunat astfel 490 Lei pentru a face steag scutit din Vulcan a „Ligii”. Li-se aduce mulțumită.

Urmînd cu înscirerea de membri, s'au înscris îndată 81 de membri, — cel mai mulți mineri, — comercianți și învățător.

Pe ziua de Duminica Tomii pusă sfințirea steagului cu frumoasă sărbare.

Bravo! Celelalte comune din Valea-Jiului, ba din tot județul, să urmeze pe luminatul drum! Nu așteptați până se pornesc cărturaril peste tot locul, căci în cele mai multe locuri cărturaril nostri fiind înglobați în vechile partide politice, dela cari așteaptă oarecari foloase, — stau reci față de mișcarea națională-creștină, — toată cinstea celor ce nu-s dintre acești „reci” și stând de-o parte, ci se înșirue de cu vreme în șirele luptătoare! Dar unde cărturaril nu se mișcă, — pornească fărânil sau muncitoril cel cu suflet național-creștin, ei de ei, la înscriere și înșiruire sub steagul Ligii, — căci când domnil, cari azi stau de-o parte, vor vedea că pornirea e puternică și cu nădejde, vor veni și ei între noi!

— In Zarand, (Inutul Bradului și Bala-de-Criș) vor fi adunări de-ale Ligii în sărbători și după ele, în comunele Hăl-magiu, Brad, Tebea, Chișinău.

Rugăm să ni-se scrie despre toate, — ca să le pomenim cu cinste!

La Orăștie,

Hunedoara, Geoagiu.

Sămbătă după sfintele Paști, va fi la Orăștie o mare adunare populară a „Ligii”. Cu bucurie vestim, că la această adunare vor veni doi din cei mai prețuiți conducători ai „Ligii”, dl Profesor A. C. Cuza, Președintele general, și dl Profesor I. C. Cătuneanu, dela Universitatea din Cluj, — așa că doi din cei mai învățați și prețuiți profesori universitari ce i are țara, vor arăta poporului bun din ținutul Orăștiei, cuvintele cari i-au pus în mișcare, pentru a porni această luptă, care e grea și mare și mergând pe cărări foarte spinoase, — pentru a ne feri neamul de cădere în peirea ce i-o țes în ascuns dușmani vicleni și puternici.

Poporul românesc din Orăștie și din frumosul ei ținut, — în toate vremile atât de mare iubitor de neam, — va ști să arate și acestor luminați oaspeți, însuflețiți apostoli ai unei credințe drepte și curate, — toată deplina lui prețuire. Mai multe comune vecine vor veni cu steagurile lor naționale, spre a le înfrăți cu steagurile „Ligii”, a lua suflet din sufletul apostolilor ei și a soțtări în hotărîrea lor de luptă pentru a așeza neamul românesc în scaunul de stăpân al țării, nu numai cu numele, pe acest pământ!

Membrii credincioși „Ligii” din Orăștie își pregătesc un mândru steag național, după chipul celor din „Căluza” Ligii, asomenea și frații din comunele Pricuz, Turdaș și altolo. Cei ce nu au steaguri speciale (anume) ale Ligii, vor

veni cu steagurile lor românești, cu cari ies la zile de sărbătoare.

Planul sărbării e următorul:

Sămbătă la orele 9 dim. Orăștienii și cei ce vor fi venit din jur, merg cu steagul lor la biserică și fac sfințirea lui, — apoi cu toții cu nou sfințitul steag, merg spre sala mare a hotelului „Central”, în care la ora 10 se începe adunarea populară, la care vor vorbi dnii profesori Cuza, Cătuneanu, Colonel Niculcea din Iași și alții de aici din Orăștie.

La Hunedoara.

După masă la ora 1, prețioșii oaspeți pleacă cu automobilul la Hunedoara, unde vor sosi cam la ora 2 d. a. ținând și acolo o adunare, la fel cu cea din Orăștie, — căci printre Românii Hunedoreni se găsesc numeroși intelectuali fruntași, oameni de bancă, negustori, meseriași și popor, cari sunt însuflețiți pentru „Ligă”, văzând cu ochii lor sufletești, neorbiți de patime de „partid”, că singur prin „Ligă” mai pot nădăjdui grăbirea acelui viitor bun pe care din inimă îl dorim poporului nostru în această țară.

La Geoagiul-de-jos.

Sănătoasă pornire este în comuna fruntașă de pe Valea Geoagiului: Geoagiul-de-jos, peste Murăș dela Orăștie. In ziua de Duminica Tomii dimineața, fruntașii Ligii vor fi la Geoagiu, ținând și aici o adunare populară, la care vor fi poftiți și satele din jur, câte vor putea să vină. Geoagiul, cel care atâtea a avut de suferit (și mai are) pe urma reolului de Jidani ce se așezase asupra lui și a întregii Văi, până pe la Almage în sus, — va ști prețui pe bărbații însemnați cari vin pentru a-i chema la munca mântuitoare și a tot curățitoare!

— După masă, în Duminica Tomii, învăștii nostri oaspeți, vor mai putea merge la o adunare, care, pe când închēm foala, nu e încă hotărîită unde se va ține.

Vom da samă despre toate.

Di Cuza prin Bănat.

Dela conducerea din Timișoara a Regionalei pentru Bănat a „Ligii”, primim programul după care se vor ține adunările populare prin Bănat. Iată-i:

Pe zilele de 10 și 11 April, conducerea, neștiind că aceste zile sunt promise Orăștiei, pusec adunări în Făget, Chiștău și Izvin. Acum acestea vor trebui puse pe alte zile. Mai încolo programul e întocmit așa:

In 12 April, la ora 9 a. m. intranre în Șag, la ora 11 în Jebel. Scara masă în Deta și întrevedere cu cel de acolo.

In 13 April, la ora 9 a. m. adunare în Baaloc, la 12 oprise și masă în Gătaia, la 4 d. a. adunare

in Berzovia. Sara sosire la Bocșa.

In 14 Apr. la ora 9 adunare în Bocșa-Montană, scara sosire la Reșița.

In 15 Apr. la ora 9 adunare în Reșița-Mont., scara sosire la Oravița.

In 16 April la ora 9 adunare în Oravița-Mont., la ora 3 d. d. în Răcășdia.

In 17 April, zi de răpauș și călătorie la Timișoara.

In 18 April la ora 10 a. m. adunare în Timișoara; — la 3 d. a. în Pesac.

— In Nadăș (jud. Arad) e o mișcare viuă și însuflețire mare pentru „Ligă”, care le va veni în ajutor în marea nedreptate ce li s'a făcut cu pădurea și pășunea, lăsate aproape neatînse în mâna jidanului.

S'au înscris pânăcum 148 însi membrii la „Ligă” și se va înscrie tot satul. S'au comandat și un frumos steag la noi la Orăștie. Pe sf. Paști îl au între dnșii. Sfințirea o vor face cu paradă la 2 săptămâni după Paști. Se poate ca chiar d. Cuza să-și rupă vremea a cerceta însuflețita comună.

— Din Lipova ne scrie un bun Român, că mulți din frații nostri de acolo ar dori înscriere în Ligă, și cer conducerii din partea locului, să le trimită ori dela Arad ori dela Timișoara pe cineva, să pornească mișcarea, — căci și ei se sfoacă de ilitele jidănești ce i-au copleșit.

— In Tolvația (Bănat) s'a ales Comitet local al Ligii având președinte pe Valeriu Popil, secretar Moise Gădean, casar Moise Pârva. apoi 8 membri în Comitet, între cari și noul primar, — iar membrii înscriși, sunt peste 30. Frumos lucru!

— In Catina (Bănat) s'au înscris mai de mult 45 de însi membri în „Ligă” și înscrierile tot sporesc. Un vrednic stăruitor pentru Ligă e acolo fratele nostru Dumitru Străin. Cei mulți să-i urmeze!

Poporul nostru să se pregătească a primi cât mai sărbătorește pe raril oaspeți, apostolii unei credințe atât de frumoase, iubitoare de neam și sfintele Cinstindu-i pe ei, pe sine se cinsteste.

Paștile acasă și pe câmpul de luptă.

Sunt aici Paștile, sărbătoreala cea mai mare, cea mai dorită.

Sunt aici iarăși „Paștile, cari au deschis nouă ușile raului”, cari până atunci erau încuiate pentru neamul omenesc, și pe cari Isus, prin moartea sa, le-a deschis, ca să poată intra toți aceia, cari viețuiesc după învățăturile lui. Sunt aici Paștile, cari ne învedeamă „să ne luminăm cu serbare. „Paștile frumoase”. Paștile mântuitoare de înfristare.

Mă gândesc mai cu seamă la bucuria credincioșilor nostri dela sate, cari cu adevărat știu să sărbătorească atât de pătrunzător, prin atâtea datini și obiceiuri creștinești din străbuni, aceste sărbători.

Bătrânii, își vor îndrepta în ziua mare, paștil lor chibzuți, spre sfânta biserică, în care glasul dulce al preotului, sună atunci parc'că mai sărbătorec ca alte dăși, iar diacul din strană se înșpiră și-și răsfăț glasul pe întrecute cu descăliu, care s'unch din când în când, ochii la școlarii înșirați în rând, înaintea sfântului altar.

Glasiul lor, cântarea Invierii, răsună departe în noaptea sfântă,

în care toată suflarea „laudă pe Domnul”. Toate gândirile omenestii sunt pătrunse de minunea cea mare a Invierii Domnului.

Ziua mare a Invierii, aduce bucurie și veselie pretutindenea. Masa săracului este încărcată și ea atunci, cu mâncări pregătite pe ales, iar ouăle roșii ce se răsfăț pe pânzătura curată ca laptele, ispitesc pe cel mărungi așezat în jurul mesei, cari așteaptă nerăbdători ca să se facă stăpâni pe ele.

Vioara țiganului ademenește până și pe cei bătrâni, la joc, și „hora mare”, se întinde pretutindenea, iar veselia și chluitorile tinerilor zburdalnici, se înalță și ridică de-asupra satului și se întinde peste văile și colinele din apropiere.

Paștile aduc bucurie, mulțumire și veselie tuturor.

Iar scriindu-le acestea, îmi vin în minte niște Paști petrecute în răboiu, aproape de dușman. Erau Paștile din anul 1915. Oștile Austro-ungare stăteau față în față, cu cele rusești, pe dealurile Carpaților.

Un preot militar român, făcând slujba Invierii, în fața ostașilor. „Hristos a înviat”, răsună peste dealuri și câmpii. Rușii răspundeau, în graul lor, din tranșeele de după o coamă de deal, tot cu „Hristos a înviat”. — Em văzut atunci pe mulți lăcrămând, cu capul plecat spre pământ. Și cântarea Invierii răsună în liber, în natura de primăvară, ca o cântare îngerească. Fiecare a fost atunci cu gândul acasă la ai săi.

După sfârșirea sfintei slujbe, comandantul regimentului, de neam croat, ne-a zis: „D-lor, azi mă simțesc așa deosebit, nu mă știu aproape de dușman, ci din potrivă, împacat cu toată lumea: natura îmi pare azi ca un ratu...”

S'a apropiat însă scara. Cântarea nu se mai auzea. Babuital îngrozitor al tunurilor umpluse vădnuhul. S'a început și deslănțuit de amândouă părțile, un foc și o luptă mistuitoare, care a durat mai mult dncât bucuria noastră de sfintele Paști...

Era „săptămâna luminată” dar la noi, ca era luminată de... focal șrapnelor și a granatelor, de care se înflora pământul și vădnuhul.

Mulți Români au perit atunci, căci frontal li țineau trupe bănățene, în cea mai mare parte a lor din Români. Acelora le-au fost Paștile anului 1905 cele din urmă, iar golul și lipsa lor, o simt al lor la Paștile de acum... Ei nu s'au mai revăzut și nici nu se vor mai revedea până la altă zi mare, la ziua Invierii celei de a doua!

Îndurați-vă dară voi pe cari v'a păzit D-zeu de astfel de Paști, — îndurați-vă de orfanii din războiu!

Orăștie, săpt. Patimilor 1926.

Dr. Eug. Munteanu.

Din cartea „Din durerile noastre trecute și de față”...

Pentru „Căminul Cultural Creștin” (Casa Studenților).

E aci primăvara. Lucrările la „Căminul Cultural” dela Iași trebuie să înceapă de nou. Faptă foarte românească fac cei ce își aduc aminte de el și ajută la înălțarea lui. — Am mai primit următoarele dăruiri:

Din Dolhasca (jud. Păl-ticeni Moldova) ne-a trimis vrednicul frate George Vasiliu, agricultor pe lotul No. 10, Lei 600, adunași dela următorii: G. Vasiliu 50 Lei; Marghiola Vasilu 50 Lei; Vladimîr Vasiliu 50 Lei; Rucșanda Gh. Ciuntuca 5 Lei; G. Doz-mănean 20 Lei; Const. N. Sandu 10

Lei; M. Simionescu 55 Lei; V. Pescari 5 Lei; Al. Arsinel 5 Lei; C. Sachelarie 10 Lei; Dimitrie Codrescu 5 Lei; Dumitru Gh. Crăciun 10 Lei; V. Grumuz 10 Lei; Gh. I. Roșu, 10 Lei; Pr. N. Lazăr 20 Lei; Ioan Atanasia 10 L.; D. Stroescu 20 Lei; G. Pelaghiu 20 L.; Th. Croșu 50 Lei; I. Josote 5 Lei; P. Oprean 5 Lei; Căținea N. Bicleanu 10 Lei; Mihai Gh. Vasiliu 20 Lei; C. Grigoriu 20 Lei; I. Simionescu 10 Lei; I. Timoțel 10 Lei; Constantin Gorăscu 10 Lei; D. Crăciun 20 Lei; N. Beclenu 20 Lei; Mihai Gh. 15 Lei; Vas. Hăjupaș Teot 15 Lei; Gh. Hel-ban 10 Lei; I. Rălcu 20 Lei; Gh. N. Biclean 15 Lei. — Total 600 Lei.

Dna Florica Romoșan, soție de profesor, a dăruit 100 Lei (ca răscumpărarea de ziua numelui); — d. Lt. Colonel Rîșcuța, loco, 100 Lei; — Arcadie Mîșea, croitor, Ar-giș, 50 Lei; — I. Tulbure din Arad a trimis încă anul trecut 300 Lei, dar nefiind scris pe cușon nici un cuvânt că pentru ce-s banii, nu s'a putut publica până acum; — Un cinstit preot din Basarabia, din județul Orhei, a trimis 500 Lei, fără a dori să ste numit; — dl Dr. I. Draia medic în Siria, 200 Lei, pe 2 luni din a. c. (dca s'a obligat a trimite în fiecare lună câte 100 și trimite acum demult).

Din America au trimis vrednicii nostri cetitori: George și Regina Gorun din Sebring (Ohio) 310 Lei, iar d. Ilie Dan din Wauwren, Oh., 200 Lei.

Fratele nostru țaran Ilie Stănculescu din Bradu-Me-sus. j. Argeș, a adunat încă în toamna trecută 216 Lei dela oamenii buni din acea comună, și banii ni le-a trimis prin d. G. P. din Geoagiul-de-jos, și s'au dat la locul lor. Prin aceasta se culească (Tot cu acea ocazia d. G. P. a depus și suma ce încasase dela cunoscuți de prin vechiul Regat pentru tablouri studențești și broșuri, 1800 Lei, ceea-ce se culească prin aceasta. Suma a fost trecută la socoteala specială a broșurilor).

De tot azi . . . Lei 2636.—
Din Nr. 11 . . . 190 149.—
De tot la „L'b.” Lei 192785.—

Mai nou

— Noul guvern. —

Iată lista noilor Miniștri:

- General Averescu: Președinte.
- Oct. Goga, la Interne.
- I. Mîtilineu, Ministru de Externe.
- General Mircescu, Ministru de Războiu.
- Ion I. Lăpădatu, la Finanțe.
- General Coandă, la Industrie.
- T. Oudalbu, la Justiție.
- V. Goldiș, al Cultelor (Bisericiilor).
- P. P. Negulescu, la Instrucțiune (al Școlilor).
- G. Garoflid, la Agricultură.
- General Văleanu, la Comunicații.
- Dr. I. Lupas, la Sănătatea publică și Ocrotiri.
- G. Francu Iași, al Muncii.
- P. Groza, la Lucrări Publice.
- Dori Popovici, Ministrul Bucovinei.
- Serghiu Niță, Min. Basarabiei.
- I. Petrovici, Min. de stat.

Pracum vedem, trei Miniștri în noul guvern sunt din Partida Națională, pe care, văzându-i greșile, l-au părăsit (dnii Goldiș, Lupas, I. Lăpădatu), — ceea-ce înasamnă începutul destrămării partidului național, pentru marea lui nehotărare și multele greșeli politice, cari îl (în mersu departe de putere. Noi miniștri au depus jurământul în mâinile M. S. Regelui, și și-au luat în samă Ministerale.

Cum înaintează ei cu pași puternici spre ținta lor cea mare!

Rfari mari de popor evreesc pleacă dela orașe, din Rusia, ba și din America, nu la Palestina, ci aci spre câmpiile cele mai mănoase ale Rusiei bolșevizate!

- Pentru cei necredincioși. -

Ziarul „America” din Cleveland, aduce într'un număr al său din Februarie a acestui an, următoarea știre, pe care o primește telegrafic din New-York:

„Di Felix M. Warburg, președintele Comitetelor Evrești Unite, vestește, că **alte 3000 de familii evrești, stând la olaltă din peste 15.000 de suflete, vor călători în Rusia în primăvara asta, pentru a se așeza pe câmpiile rusești!**..

„Cu acestea, numărul Evreilor cari au părăsit orașele (americane?) spre a se așeza pe moșii (ferme) ca „agricultori,” se ridică la 50.000” — (în timpul mai nou numai, în vreme scurtă).

Ei sunt trimiși de — Comitetele ebraice (evrești) unite, cari impart mari ajutoare pentru mișcarea pornită în Rusia, prin care se îndrumă poporul (evreesc): „napoi la pământ!” cu scop de a face pe cât mai multe familii nevoiașe evrești, a se deprinde cu agricultura (lucrarea pământului).

„Mișcarea înaintează nimitor. Numeroși Evrei, cări mai înainte nu și-ar fi părăsit micile lor prăvălii ori întreprinderi de prin mahalale (părțile lăturalnice) ale orașelor rusești, — acum abia așteaptă să fie colonizați (așezați pe locuri streine). Căci **guvernul rusesc** (înțelege: Jidanii cocotați în capul nefericitei Rusii), **pune la îndemâna noilor agricultori** (lucrători de pământ) **toate cele de lipsă, începând dela îngrășăminte, până la tractoare (pluguri mânate cu abori), și altele.**

„Până la 15 Ianuarie, pe lângă cele 3000 de familii cărora li s'au dat pământ și cele de lipsă, s'au mai înscris 12.000 de familii (vre-o 60.000 de suflete (cari și-au arătat dorința de a se muta dela oraș la țară, ca moșieri.

Iată aci o știre, față de care numai Românul cu orbul găinii pe ochi, nu poate înțelege, ce mare o pentru Europa, dar mai ales pentru noi Românii, vecini cu Rusia, primejdia evreiască!

Căci, ce văzurăm (am arătat-o în alți numeri) că se întâmplă în Rusia? Guvernul ei lucrează cu toate mijloacele la stărpirea poporului rusesc, așa cu grămada, pe întinderi uriașe, în

uriașă împărăție. Ca să n'aibă cine-l scuti de boala, a omorât aproape pe toți doctorii ruși, ori i-a făcut să fugă peste granițe. În lipsa lor, boala fac pustiiri neînchipuite: doborâ leasă poporul. Iar pentru ca prăpădul să meargă repede, „noua stăpânire” rusească, a iscodit Școlile mesecate, în care stau băieții cu fetele la un loc, și nu copii mici sub 10 ani, ci flăcăi cu mustăcioară, până la 18 ani și fete dela 12 la 16 ani. — Ca se întâmplă în aceste „școli”, în care „învățătorul” își ride de viața familiară și, propoveduind „comunismul”, învață că... tot ce e al altuia e și al tău, și mama și sora și tot, — își poate ori-cine închipul! Toată tinerimea, care ar trebui să fie curată ca roua, e plină stup de boale rele, cari o rod și-o potop, ca să nu ajungă nimenia să-nătes 20—24 de ani, — iar înainte de 30 să fie în pământ!... Toți acești școlari, plini de boale rele, se potop, și cu ei se stinge însuși neamul lor.

Iar pe unde s'a golit așa locul de poporul străvechiu rusesc, — acolo vin acum „coloniștii evrei” de prin toate suburbiile (laturile) orașelor și chiar din America, și se așează ei ca „gospodari”, ca „economi”...

Ținuturile spre cari sunt împinse vesperele acestea, sunt cele din partea de Miază-zi a Rusiei, căci aci e pământul mai roditor, aci e „grănarul” Rusiei, ori chiar al Europei, — și de aceea aci s'a și pus munca de stărpire a poporului rusesc, ca nicăiri aiurea. Ca să rămână locul gol și să aibă unde veni noii „gospodari”...

Darla Palestina câți merg? Iacă o știre mult lămuritoare, din 25 Ianuarie a acestui an, venită din Londra, unde au ei o mare cancelarie de adunat știrile din toată lumea:

În 1925, au intrat în Palestina de tot 33.000 de Evrei veniți de pe tot globul. Dar în același timp 2 mii și jumătate au și plecat din Palestina (de cei cari au cercat să trăiască acolo și nu le-a plăcut, și o iau iară spre plaiuri mai dulci, ca — România...), așa că abia au rămas 31.000 de Evrei veniți în noul loc al făgăduinței.

În același timp asupra ogoarelor rusești s'au lăsat 60.000 de lăcuste, — de 2 ori câți s'au așezat în Palestina.

În felul acesta planul lor de a ajunge stăpâni pe tot globul, pășăște cu pași mari spre împlinire:

În Palestina li făcu domni pe țară Pacea dela Paris; în România li ridică în cărucă neamului românesc aceeași pace, silindu-ne a le da drepturi politice, de bucuria cărora, săriră asupra noastră ca roiturile de columbace sau lăcuste, venite și acelea fără pasapoarte, necunoscând „hotare”, — (mai ales că scumpii noștri grăniceri aveau, în cele mai multe puncte de pază, ochii închiși, ca și cum ar dormi, și numai gura buznarelor deschisă...)

În Rusia li „colonizează”, li împământenește, guvernul „ruseesc” (cu piștrui pe obraz).

Și așa, iată, ei se fac și domni pe pământ, acolo unde stăpânirile sunt slabe. Iar al cui e pământul, al aceluia se spune că e țara. Și iată că se înstăpânesc, deocamdată pe bucăți mari (și pe ales) din țările pe cari și-au pus ochii (cele cu popor mai lășător, mai „iértător”, mai prost). Apoi se vor vedea stăpânind și țări întregi, una după alta, — făcând să se împlinească cuvintele prorocilor lor vicleni din Talmud, cari le-au spus, că „Domnul a făcut legământ cu ei, a așterne sub picioarele lor toate neamurile și a le da lor în stăpânire tot pământul”...

Dacă celelalte neamuri vor fi oarbe, așa va fi.

Și totuși se găsesc printre noi sfătoși, cari — nu văd nici o primejdie evreiască!.

SCRISORI

Din Geoagiul-de-Jos.

Domnule Redactor!

Ași scris în careva număr al acestui ziar popular, și cu multă dreptate, — că e mai ușor a strica decât a drege, mai ușor a nimici decât a zidi. Lucruri înclir pate cu trudă și opintiri de zeci pe ani, se pot dărâma în câteva clipe. Dovezi grăitoare ni-se dau în toate zilele. Dvoastră ne-ați amintit marile stricăciuni de cari se fac vinovate partidele politice cu svârcolirile, zăpăcirile lor. Noi vi-am putea aminti zeci și sute de cazuri de prăbușiri economice. Aci înjghebează unul ceva întreprindere. Se află numai decât zeci de cărcotași, cari strâmbă din nas, dau pe grozavii și nemulțămiiți. Se învârt. Zăpăceac și pe alții. Bărfesc. Fac din țanțar armăsar și alăta uneltesc, până dau de-a rostogolu întreprinderea cu întreprinzător cu tot. Abia mai târziu își dau socoteala că nu au făcut bine cu „vitejia” lor, când văd că nici ei nu puteau lucra mai bine și că mai înțeptește, făceau după învățătura Scripturii — să fi pus și el degetul cel mic la purtarea sarclui, decât să fi dat în ea cu piciorul.

Va curge multă apă pe Mărașul nostru până ne vom desvăța de oblecturilă cele rele de a bărfi pe alții, de a unelti și de a surpa aceea ce alții au lucrat.

Dacă în toate părțile ne înfloară surpările dureroase, pră-

bușirile multor năzuinți spre bine, în schimb putem încresta pe ici pe colo și câte-o pornire mai norocoasă, căci altfel ar trebui să ne perdem toată nădejdea în puterea de viață a conducătorilor noștri, ba chiar și în viitorul nostru.

Călătorul care trece prin Geoagiul către Băl, rămâne plăcut atins de înfățișarea bisericii din Suseni. E renovată și pusă în rând ca un păhar. Și dacă e dreaptă vorba: cum e popa, așa e satul, eu cred că biserica e oglinda stăruinței preotului și a dărniciilor credincioșilor.

Josenii încă nu s'au lăsat mai pe jos. Ba la drept vorbind, ei au început mai înfătu reparația bisericii lor, punerea unei cruci nouă în vârful turnului, șezărea unui apărător de trăznet, edificarea unei case parohiale și alte lucrări de folos obșteșc.

Lucrări de primenire s'au făcut chiar și la biserica de pe deal, având câțiva credincioși cu dare de mână și cu atragere spre casa Domnului.

Dacă reparația locașurilor d-zeești poate fi o dovadă despre hărnicia preoșilor și dărnicia poporenilor, atâta nu e de ajuns. Mai trebuie și viața religioasă — morală, fără de care bisericile ar rămânea goale. Știm însă, că după războiu simțul religios a scăzut foarte mult. Lumea aleargă numai după câștiguri și averi. Ne-a spus însă Mântuitorul, că „unde sunt comorile noastre, acolo va fi și inima noastră”. De aceea oamenii de astăzi sunt așa de nefericiți. Mântuirea ne poate veni numai prin întărirea sufletescă cu învățăturile lui Christos, prin ridicarea simțului religios și moral, prin reîncredințare.

Spre acest scop nimic nu e așa de potrivit ca organizarea tinerimii în societăți de cântări, înființarea de coruri în toate satele noastre. Cântecul frumos înalță sufletul, mai ales în biserică.

Indemnați de aceste adevăruri, precum și ascultând de sfatul conducerei bisericesti, care a dat circulare pentru organizarea tinerimii, învățătorul Sabina Safta, ca bun conducător de coruri, cu ajutorul preotului Teodor Glodanu, au înjghebat un cor mixt, din țărani, țărănce și d-șoare, cântând în Domineci și săraători, ba la o biserică, ba la alta, dar mai mult în Joseni, unde biserica ortodoxă are un podgor potrivit pentru cor. Cântă liturgia lui Ștef, cu *Cherucicul* ei tainic și mișcătorul *Pe tine te laudam*, Firește, că dintr'odată au ne putem aștepta ca la un cor al lui Vidu, dar ca începî însemnează ceva în desmorțirea țărânilor de pe această vale. Azi se îndeamnă unul, mâne altul și lucrul bun merge înainte.

Doresc ca Țirele mele să fie ca un indemn și laudă pentru coriști și conducători de oportrivă. Începutul frumos să se urmeze și să se răspândească pe toate satele!

Dacă pe urma stăruințelor unor și altor conducători firești al poporulul, mai putem încresta

câte-o faptă de laudă, nu putezice acelaș lucru desp autoritățile județene cari nici până zia de azi nu au dres nici bârână, nu au mișcat nici o pată de pietriș pentru repararea școlii din drumul cel mumbat ziua și noaptea. Care și căruțele trebuie să treacă prin apă. Drumeșii cu picior hupăe pe o coastă și pe niș grinzii numai bune pentru amete.

Călato

Săracii noștri oameni...

Unii „se tem” că de vom izgoni Jidanii, ei n'au cui își mai vinde tele și bucatele.

În zilele trecute stând d vorbă cu mai mulți țărani din o comună vecină Orăștiei, — pe când cei mai mulți aflau că e drept ce l apuneam despre Jidani, — unul s'a aflat îndrăzneț să n spună:

— Bine, domnule, ha să-i gonim dintre noi, dar atunci noi cui mai vindem vitele și bucatele (cerealele), pe care tot ei ni le adună și le duc în tirgurile cele mari unde se caută?..

Ne-a durut foarte mult nepriceperea acestui țărani și am înțeles îndată că din el du strein grăește!.. I-am răs puns:

— Ascultă, vecine. Da înainte cu 15—20 ani, cine venea în satul d-voastre cu „mașină cu aburi” de v imblătea grăul? Vre-un Român de pe undeva, sau Jidanul Gluk dela Vinț sau ce dela Simeria sau dela Alba Iulia?

— Jidanul venea, m rog.

— Dar azi mai vine Jidanul cu mașină de imblăti în satul Dvoastre?

„Nu! Că aveți dvoastre singuri nu una, ci 4 mașini de imblătit în sat.

„Ei, bine, când venea Jidanul dela Vinț și d-voastre vă minunați ce repede imblătește cu mașina, și când s auzit pe cel dintâi Român spunând că are să-și iee și el o mașină, — de ce n'ă zis: „Taci, mă, că ne spari Jidanul și nu mai vine cu mașina la noi și noi ce a mai facem?” De ce n'ai zis aceluia Român îndrăzneț și întreprinzător, că — „noi n ne pricepam și nu putem”... Iacă v'ați dovedit că pricepeți și puteți și dvoastre așa țărani fără multă car cum sunteți, să purtați mșșinile. La început mai greșești, te mai incurci, mai și nițică pagubă, în loc d câștig, — dar pe urmă ai învățat și iacă lucru azi merge bine! Nu suntom noi un p așa de prost, ca să nu știș purta un negoț, o meserie, o mașină, ci să le lăsam tot streinilor!

„Apoi să știți, că chis așa-i și cu negoțul de b; cato (cereale), de vito și d

NOUȚĂȚI

Harnicii tineri universitari
— la propagandă pe la sate —

Cu plăcere facem cunoscut, că tinerii universitari români din județul Hunedoarei, au hotărât în societatea lor județeană, să folosească sfintele sărbători ale Paștilor, pentru a se duce în echipe (cete) de 2—3 prin sate, pentru a ținea poporul conferințe (vorbituri), prin cari să-l împărtășească cele mai frumoase și folositoare din cunoștințele pe care ei le-au câștigat în înaltele școli pe cari le cercetează, în Universitate. Vor ținea conferințe: culturale, de drept și igienă, — adică studenții cari învață filosofie sau istorie, vor vorbi din aceste științe, cei dela Drept (dela Iură) vor da povești de drept, din legile țării, iar cei dela medicină (cari se pregătesc de Doctori) povești din igienă (de buna pază a sănătății).

O echipă (ceată) va cerceta comunele Cugir, Vinerea, Șibot; o alta jurul Devei (Sântohalma, Chimindia, Banpotoc), una jurul Simerii (Simeria, Rapoltumare, Sântândreș), alta mai multe comune din jurul Orăștiei, printre cari la Orăștie și la Pișchinți, vor înființa și câte-o Bibliotecă populară, cu cărți de petrecere și învățătură, alese anume pentru popor. Vor merge și în alte comune, pe unde vor putea ajunge. Poporul să-l primească cu toată dragostea de care vrednici sunt, — mai ales că nu-s trimiși ori ajutați de stat sau de județ, ci merg din dragostea lor pentru popor și cheltuind din al lor și a părinților, lor cu aceste călătorii cu nobil scop, — ceea-că face și mai prețioasă străduința lor.

Frumos dar pentru Studenți. Dl. Dr. Nicolae Șerban, avocat în Făgăraș, fost deputat și Prefect, și-a făcut de curând testamentul, lăsându-și toată averea în preț de pre-o 4 milioane Lei, pentru înființarea unui Cămin (casă de adăpostire) pentru studenții universitari români din „Țara Oitului” (jud. Făgăraș), fără deosebire de confesiune, adică fie ei ortodocși ori uniți dar Români.

Fapta de mare dărnicie, pune cunună de laudă pe fruntea dăruitorului.

„Reunirea Meseriașilor Români din Orăștie”, invită la Producțiunea teatrală-corală, împreună cu dans, ce aranjază a doua zi de Paști în sala de teatru a hotelului „Central”. Din venitul curat se dau 75% Orfeonului din loc.

Corul Orfanilor va cânta „Hristos a înviat!” și alte 2 puncte în program; d-șoara III Dobo va cânta „Doina Orfanilor” iar Doina Dobo un cuplet: „Trei pisicuțe” și „Bubi-frizur” versuri și muzica de Dr. V. Popu; d-șoara E. Buturcă va recita „Prima rochie lungă”; — la urmă se va juca de meseriași piesa „Cinel-Cinel” de V. Alexandri. După producție, joc.

Doctor ce-l dă bolnavul sânge din sângele său. Un tiner medic

De n'om avea această grijă, urmașii neștri, mai apropiați sau mai depărtați, nu vor mai trăi în o țară românească!..

Traian Mihailă (Vinerea).
student în Medicină.

Din alte țări.

Germania, mai spornică.

Oficiul de statistică (numărătoare) din Germania, a arătat cât a crescut în anul trecut numărul locuitorilor țării. După ce l-a aflat, a făcut o asemănare cu sporul locuitorilor în Franța în acelaș timp. Și a găsit, că pe când în Franța s'au născut 2 copii, în Germania s'au născut 3, — ceea-că e mare spor.

Are „Liga” drept să lucreze ca alte partide politice?

— Se poate purta „svastica”?

Mulți încă nu știu nici acum, că „Liga Apărării Naționale Creștine” nu e o înghetare a unor oameni ce ar vrea și ei ceva și se zvrăcolesc așă de capul lor, pe cari ori-ce polișt îi poate opri în drum să-l întrebe: Ce căutați pe aici? Cine sunteți?, ca pe oarecari pocăiți.

Să aștepte toți frații noștri din popor, și toată lumea, că conducătorii „Ligii” după ce au statorit „Statutele” ei (legea după care să se conducă și să lucreze), au înaintat acele Statute Tribunalului de Ilfov (București), care le-a întărit, le-a luat la cunoștință și pe temeiul lor a dat drept Ligii a se mișca și a lucra în țară, ca ori-și-care alta însoțire, Societate sau Partid politic! Nimenea nu are drept a o opri în lucrarea ei. Cel ce o oprește, săvârșește o voinicie, o călcare de lege, pentru care trebuie tras și va fi tras la răspundere. Atât doar că și „Liga”, ca ori-și-ce alt partid, înștiințează înainte deregătorile, despre adunările ce ține colo și colo, — pentru ca acelea să poată lua măsurile pentru ținerea bunei ordine.

Tot așa stă lucrul cu „svastica”, crucea luptătoare cum îl zicem noi, care este semnul de cunoaștere între ei, a membrilor și credincioșilor „Ligii”. Ori cine e în drept să o poarte. Nimenea nu are drept să te o prească a o purta, cum nu te poate opri a purta ori-ce medalion, podoabă la gât, în pept, la mână.

Auzim că pe alocurea jandarmii supără cu întrebări și amenințări pe cei cari poartă „svastica”. Acel jandarm greșesc sau sunt agenții altor partide potrivnice „Ligii” sau sunt în slujba Jidanilor. Credincioșii Ligii cari au vre-o neplăcere cu jandarmii pentru purtarea „svastice” care e semnul nostru de creștini luptători pentru neam și lege, — să facă arătare (reclamație) la ofițerul de jandarmi de care se ține postul, și să fie siguri că acela, va certa pe jandarmul voinic și-l va îndruma să dea pace bunilor Români ce poartă acest semn de luptători creștini.

Tineri cu bun sfat!

— Scriitoare studențească —

Astăzi o spun la noi și copiii — copiii cel luminați de Dzeu cu dreaptă înțelegere, că dacă cu uriașe jertfe am făcut „România-Mare”, trebuie să ne punem acum toate puterile, ca să facem din ea o Românie-tare! Că de unde nu, tot străinii vor rămânea încă multă vreme stăpâniți cel aievea și noi numai cu numele, pe străbunele noastre plaiuri!..

Pentru a avea acea „Românie-tare”, ne trebuie oameni cinști și Români buni, cari să lucreze pentru binele țării. Trebuie să înălțăm toți aceia cari caută să ne dărâme statul și să opăcească, dacă nu chiar să oprească încheierea României-tari! Inceputul l-am făcut noi studenții, cari am strigat sus și tare: „Ne moare ne-amul!” căci streinii ne copleșesc. Strigătul nostru de desnaideje n'a găsit răsunet în urechile conducătorilor țării!.. Ei n'au răspuns cum ne așteptam. Nu tot așa ne au răspuns acei, cari n'au fost legați de streini și în al căror pept bătea o inimă românească nepătată. Aceștia ne-au dat dreptate și ne-au susținut plângerile. Aceștia sunt astăzi în jurul steagului cu svastica și formează Liga Apărării Naț. Creștine sub Prezidenția marelui Român Prof. A. C. Cuza. Liga este aceea, care va putea da poporului nostru în țara lui, libertatea pe care astăzi nu o are. Numai ea va curăța aerul stricat al României și să o dea deplină României lor!, și să nu mai fie, ca azi mai mult a Jidanilor, — cari n'au vărsat nici o picătură de sânge pentru făurirea ei, ci au vândut o unde numai au putut.

Dar pe lângă primejdia asta a înstrăinării țării noastre, mai este un rău care roade pătura cea mai sănătoasă a populației: fărânlimea. Toată lumea vedea în țaranul nostru dela sate omul cel mai sănătos și mai voinic. Dar dacă înainte de războiu a fost așa, apoi după războiu, lucrurile s'au întors.

Vreau să arăt țaranului nostru dela sate, care a fost neștricit de luptele politice, că războiul care a secerat atâta amar de om, pe lângă moarte a adus un număr mare de boale, cari îl sapă mormântul atât lui, cât și urmașilor lui!..

Iată dar o doua primejdie, a morții neamului”. E știut că unele boale nu se mărginesc numai la părinți, ci trec din tată în fiu, adică se moștenesc. așa că boala nu se mai sfârșește în familia atacată de ea, până nu vine doctorul cu știința lui să stărpească rădăcina răului. Boalele acestea mai răspândite sunt: beția (alcoolismul) otitica (tuberculoza) și boalele de sânge (sifreanțul, sifilisul). La aceste boli mai vine un rău, nume moartea mare a copiilor mici. Toate aceste boli prin moartea ce trag după ele, întrec în pustire pe cele mai mari războaie, așa că locuitorii țării, scad tot mai tare.

Chiar știindu-le pe acestea noi Românii avem o sfântă datorie de a nu lăsa țara aceea, pentru făurirea căreia s'a vărsat atâta sânge, să cadă în mâinile streinilor. Pentru a păstra pământul nostru scump față de dușmani, cari sunt mulți și cari așteaptă să ne smulgă toate bogățiile țării și chiar pământul nostru scump, — ne trebuie oameni voinici și mulți. Ne trebuie soldați voinici și cari să nu uite că în vinele lor au sânge din sângele acelora, cari au murit pentru făurirea patriei acestora românești.

Pentru ca să avem voinici mulți și brațele tari să nu mai lăsăm în voia sorții sănătatea poporului nostru! E timpul să nu mai dăm crezare „doftorilor satului” babelor „descântecelor”, ci să ne folosim de binefacerile medicinei, a științei doctorilor învățați, și anume acelor de un sânge cu noi.

Studențimea creștină română ține să-și facă și ea pe cât poate datoria. Pentru lămurirea poporului nostru asupra necazurilor și primejdiiilor pomenite mai sus, ea merge acum la sate cu „conferințe” (vorbituri) despre aceste lucruri. Ea va arăta pe scurt boalele de cari vorbirăm. Va arăta că „alcoolul” (beuturile spirituoase, adică cu spirit în ele) sunt otrăvuri puternice, cari nimicesc nu numai pe omul care le bea, ci și pe urmașii săi, neamul din care face parte. Pe lângă sărăcia ce o aduce în casă, și neînțelegerile, certurile, ele fac ca beuturii să-și piardă puterile trușești mai ușor ca cel nebeut, și să aibă urmași slabi, netrebnici, ori chiar criminali sau nebuni. Beția duce la stărpirea seminției, a neamului, îl face să nu mai aibă urmași.

Ofitica omoară omul în toate vârstele, nu cruță nici pe bătrân, nici pe tânăr. Copilul născut din părinți ofitici, e slăbuț și dacă nu i se dă o grijă bună, moare.

Iar cea mai înspăimântătoare între aceste nenorociri, e sifilisul (sifreanțul). Boalele de sânge sunt un fel de ciură. Boala asta pocește omul așa, că îl face să te sperii de el. Trece și la urmași. Mama bolnavă dă naștere la copii morți sau la copii bolnavi cari mor în anumită vreme.

Iar aceste boli sunt foarte răspândite, și ele pregătesc moartea sigură a națiunii; îndeosebi a păturii fărânelite, până acuma așa de sănătoasă și izvor de putere a țării.

Trebuie să vedem dușmanul care ne roade floarea neamului, trebuie să ne îngrijim mai mult de sănătatea noastră. Trebuie ca mama să aibă o inimă simțitoare nelăsând copilul mic în grija sorții care de multeori e nemiloasă, și le trimite moartea. Prin buna îngrijire a sănătății noastre și a copiilor noștri, ne luptăm cu toții la înălțarea primejdii și ajutăm întărirea națiunii române, ca să poată stăpâni sănătoasă și voinică prin nesfârșite veacuri, această țară de mulți râvnită.

celelalte! Le vom învăța și noi! Ba trebuie să fie o mândrie a noastră, să le învățăm, să nu ne lăsăm mai pre jos de alte nații, de alte legi, să nu mai vorbim cum vorbești dta azi: „Dacă izgonim pe Jidani, noi ce ne facem cu vitele și bucatele, că azi tot ei ni le cumpără?...”

Și i-am mai spus fratelui țaran ceva:

„Acestea nici nu-s vorbe ieșite din capul dta și din inima dta!.. Așa răspândesc printre oamenii noștri vorba lor Jidanii, și aceia dintre „domnii” noștri, cari sunt dați în coate cu Jidanii și cu toți streinii. Acești domni sunt dintre aceia, cari sin guri nu le place să conducă lucrări mari cari cer să-ți pui nițel osul la lucru, ci le mai place să le vie banii cam fără trudă. Aceștia când e vorba de o întreprindere ceva, pe care ei ar putea-o avea și conduce, o iau, de luat, asupra lor, dar îndată chiamă Jidanul și i-o dau „în parte” și trage acela câștigul cel mare, lăsându-și lui 80 la sută, iar 10—20 la sută, a-runcă, ca fărâmatură, în gura „domnului” român și râde de el.

— Și știe jidanul de ce râde, și bine face că-și bate joc de acel Român slab.

Nu așa vrem noi să vedem pe Românii noștri, ci prinzând ei în mâni întreprinderile și negoțurile și trăgând ei, cu trudă, cu muncă, cu alergătură, cu bătaie de cap, tot folosul acelora! Să-i vedem ca mâne și pe românii noștri în bunăstarea în care azi vedem pe atâta streini, — căci bunăstarea materială, îți slujește ca razim pentru a te ridici în toate: a-ți crește copiii bine, a-i face pe ei mai învățați ca tine, a-i înarma și cu știință și cu avere, ca să poată da lupta vieții cu izbândă asupra roinului de corbi ce vin din lumi streine și se lasă peste noi și ne culeg semințele cele mai bune din naintea noastră!

Iar vorbind noi așa, că: „ce ne-om face cu vitele, cu cerealele, de vom alunga pe Jidani”, — până-i lumea n'om ajunge să fim și noi tari și mari în țară!

Viața e o luptă nesfârșită de întrecere între om și om, între popor și popor.

Vai de omul, și mai vai de poporul, care nu are curajul luptei, ci se dă foarte ușor cap plecat în fața celui ce luptă ca să răzbească el peste alții!

francez. Derogue, dela spitlul Bicat din Paris, avăa sub îngrijire o fată tineră, care era aproape de moarte, din slăbă în care căzuse pe urma boalei. Doctorului i-a fost așa de milă de sârmana viață tineră a fetei, că a luat o hotărâre mare: să-l verse în vinele ei slăbite și să-race de sânge, sânge din vinele lui tinere și voioase! (Căci, se știe, asta ajută foarte mult, dă viață unui trup slăbit, vârsând în vinetele lui sânge sănătos din alt trup neatinș de boală).

Și i-a dat cam una a treia parte din sângele său, făcându-l să se scurgă în vinele bolnavei, — și prin asta a scăpat-o dela moarte.

Totuși cinstitul doctor nu lasă lumea să vorbească de fapta lui, și își cere colegii cari spun că el prin aceea s'a arătat adevărat „erou“.

Protopopiat ortodox în Petroșeni. Conzistoriul din Sibiu a înființat la Petroșeni protopopiat nou pentru Valea Jiului (până acum se ținea de Hateg). De curând a fost alegerea de protopop. A fost ales părintele I. Duma.

Nu se mai pot deschide scrisorile. Cetim prin fol, că un slujbaş din Petroșeni, d. Leo Chesu, a descoperit un mijloc de lipit plicurile scrisorilor așa fel, că nu se mai poate deschide o scrisoare, ca să nu se cunoască, — cum se întâmplă azi. Se vor pune în curând în vânzare astfel de plicuri, — cari negreșit vor fi foarte căutate.

Boala ucigașe pe un vapor. Folle engleze povestesc, că pe un vapor pornit din Triest, a izbucnit în drum o boală de „gripă pulmonară“ (un fel de aprindere de plămâni, care a secerat multe vieți dintre călători: 27 de înși au murit pe mare până ce vaporul a ajuns la Buenos-Aires. Toți au fost „îngropați în mare“ după rindnița vaporului: mortul legat pe o scândură și de capul scândurii o platră grea și dă-l drumul în mare, în mormântul de valuri, — spre hrană peștilor...

Tinerimea din Cărpiniș (jud. Sibiu) s'a organizat într-o însoțire zisă „Cercul tinerimei adulte Sf. George“ (a tinerilor trecuți peste școala poporală, dar încă necă-

Contra Reumei
Gloabulul, Ișiasulul
este cel mai sigur și mai de folositor de casă, care liniștește durerile și tămăduiește:
„Diana“ Franzbrantwein
Nu te lăsa dus în rătăcire, — căci veritabilul e numai cel cu inscripția „Diana“. (529) 7- (111)

Vrei să fii sănătos?

Folosește pentru curățirea pielii și a stomacului KOPROL, leacul plăcut la gust pentru mânat și curățirea sângelui. (558) 5-21 (111)

sătoriți), din Cărpiniș, sub conducerea dlui preot I. Munthiu, și a dlor învățători Toma Miclăuș și Paraschiv Marinescu, pentru buna îndrumare și luminare a tinerimei pe tărîm religios, național, economic și cultural, prin cetire de cărți și foi alese și prin ședințe, sfaturi. S'au înscris până acum peste 60 de tineri, feciori și fete trecute de școală. Din taxele plătite, s'au cumpărat cărți și foi ce se cetesc de tot poporul.

A doua zi de sf. Paști, noua societate ține o ședință festivă (sărbătorească) de începere a lucrării, cu cântări, declamări, cuvânt de deschidere, conferință, cuvânt de închidere, rostite de d. preot, dnii învățători, de tineri și fete din comună.

E bine și frumos unde se muncește în acest fel.

Abonamente de probă!

In fața alegerilor ce vor mai urma (de județ și de deputații), — cei ce doresc a avea o foaie care să le spună lucrurile din toate partidele cu totul drept și nepărtinitor, — să-și aboneze pe 3 luni „Libertatea“, pe care li-o dăm cu numai 35 Lei, în scop de dreaptă lămurire a tuturor!

Cel mai mare vapor francez. La mijlocul lunii Martie s'a dat folosința pe mare, cel mai mare vapor de război, nou zidit, al flotei (armatei de corăbii) a Franței. Eu vas uriaș de 48000 de tone de greu, lung de 240 metri, și foarte repede la mers.

Congresul pielarilor. În ziua de 21 Martie a avut loc în Timișoara congresul comercianților pielari din Ardeal și Banat. Pielarii capitalei și cei din vechiul Regat — deși invitați — au lipsit. S'au adunat însă trimișii a 20 orașe a ținuturilor ardelenne și bănățene. Ei au înființat „Uniunea Comercianților Pielari din Ardeal și Banat“, ca ocrotitoare a intereselor acestei branșe.

— După munca încordată a zilei, înviorează și împrospețează minunat o frecare cu „Spirita-Diana“ veritabil. (278 111) 10-

O bombă omorâ 2 soldați. În 22 Martie la corpul de gardă a Regimentului 11. Galați, a luat foc o bombă, care s'a spart cu zgomot mare. Ea a omorât 2 soldați și a rănit greu pe 8.

Vapor scufundat. Din Rio de Janeiro se telegrafiază, că un vapor ce ducea numeroși călători, s'a scufundat acolo din pricina unei explozii (pleznire și spargere) a cazanului; 80 călători au perit în valuri.

Dela Perceptorat. Dăron pe cifra sfacurilor pe luna Martie, 1926 se va să la Perceptoratul Oraștie:

În ziua de 3 Apr. 1926, cei al căror nume încep cu una din literele: A. B. C. În 7 Apr. D. E. F. G., În 8 Apr. H. I. K. L. În

9 Apr. M. N. O. P., În 10 Apr. R. S. T. U., În 12 Apr. V. Z și soacătățile.

Impozitul de 4 și 8 % după angajați, până la 10 Febr. 1926.

Din America.

— Oameni de ispravă. —

— Ille Dan din Warren, Ohio, — trimișând abonamentul pentru sine pe 1926, — n'a uitat a stărui ca și alții să-și trimișă plata pentru fol, și așa deodată cu a d-sale, ne-a mai trimis banii pentru 5 abonați din Warren, între cari unul nou (care nu mai avuse folle noastre). Cu o cale însă, cinstitul nostru frate și abonat, a adaus 200 Lei și pentru „Căminul Cultural“ dela Iași.

— Alt vrednic frate și cetitor al nostru e George Gorun și soția sa Regina, din Sebring, Ohio, care trimișând plata folilor pentru sine pe 1926, a mai trimis din al său plata folilor pentru încă 3 persoane: una din Sebring, alta din Alliance, Ohio, și una de la casa, din Voila, ca abonați noi, — iar pe de-asupra 310 Lei pentru Căminul Cultural dela Iași, dăruiri de dsa și soția sa Regina.

— Al treilea om de ispravă e fratele nostru Dumitru Iridon, din Springwells (azi: Fordson), bine cunoscut cetitorilor acestor fol prin frumoasele sale stăruințe pentru fapte bune românești. Și acum de Paști, trimișându-și plata sa pentru fol, a mai trimis banii pe anul de față întreg, pentru încă 4 cunoscuți și rude de-acel de-acasă, din Apoldul-mare și Galeș.

Fie pomeniți cu laudă pentru gândul bun ce-l au pentru cel de-acasă.

Dzeu să le dea noroc și spor în toate!

— Fordson... Vestitul bogătaș „Ford“ cel cu fabricile de automobile, despre care se spune că ar fi azi cel mai bogat om nu din America numai, ci din lume, — a dat orașului „Springwells“ din statul Michigan, 500 mil de dollari ca dar, pentru a-și schimba numele în „Fordson“, după numele lui și a marilor fabrici ce are acolo. Și azi orașul se numește Fordson.

Unde nu se bea...

Deregătorile din New-York cari au paza împotriva celor ce răspundesc și acum beuturi spirituoase, — fie că le fac ei, fie că le vând, fie că ajută pe alții a ajunge la beuturi, — într'o singură raită dată după acest fel de „vinovați“, au arestat 36 doctori, 6 farmaciști și 4 destilatori, — pentru călcarea legii beuturilor.

De ce atâția doctori? ne va întreba bunul cetitor. Dar nu s Doctorii mai beutori ca altă lume în America?

Nu. Ci, alte pricina: Spirit cu rat și chiar beuturi curate, vin și rachiu (țulcă), se ține și în America, cu știrea legii, în Farmacii (apotēce), ca leac. Vede Doctorul că cutare bolnav are trebuință de un pahărel de vin pe zi, așa cum se dă și în spi-

rale, pentru a se întări, — atunci el scrie rețetă, ca pentru leacuri, pe sama bolnavului său, și acela, pe temelul rețetului medical, capătă din Farmacie atâta vin ori țulcă, cât scrie la rețetă.

Înțelegem acum de ce au fost arestați cei 36 medici: Ei dădeau „rețete“ de vin și la bolnavi de cel cari — să-l bea poate cu Doctorul împreună... Farmaciștii asemenea să scăpau să vândă unor pretini în loc de „apă destilată“, vin ori țulcă...

E mare puterea isplitei în jurul beuturii. Multe gături ard acolo de sete, — dar, în același timp, din mil de case a zburat mizeria (lipsa). Pe masă mama poate pune o mâncare mai bună și mai îmbelșugată, copiii au haine mai bune și și în bancă au puși câțiva dolărași, ca cruțare. Pe când până soțul bea, toate acestea lipsau ori erau numai zdrențe și mâncarea numai lămură...

Binele ce-l face locuitorilor americani oprirea de tot a beuturilor spirituoase, e de o sută de ori mai mare, decât — năcazul celor cărora le „arde gâtul“ de sete, și cari cumpără pe Doctor, pe Farmacist, pe oricine și cu ori-ce preț, ca să-le dea un pic de „leac de cel bun din potică“.

Dorul de cei de-acasă...

O soră Româncă ardelenă, Maria Muntean, azi în Warren, Ohio, în o scrisoare către rudele sale, își încheie scrisoarea cu următoarele versuri dulcose:

Du-te carte și grăbește
Și toate le povestește
Și năpoi lute sesește,
Du-te carte sănătoasă
Și vină năpoi voloasă...

Glas de Moldovean întreg!

La procesul studentului Gh. Urziceanu în fața Curții cu jurații dela Iași, pentru că a tras 4 focuri de revolver asupra evreului Grimsprin, care a pus la cale pe alt evreu Lehmann, ca să lovească pe d. prof. Cuza, așa din senin, în drum, în miez de zi, — printre ceilalți bravi spărtători al studentului, iuptător — a rostit o vorbire de apărare și comercialant român Alexandru Ventonic din Iași. Vrednică este vorbirea acestui înimos negustor român să fie cunoscută de cât mai mulți români, de aceea îi facem loc în acest număr de sărbătoare al nostru. Iată ce a spus d. Ventonic juraților!

Dle Președinte, Dlor Jurați!

Fapta lui Urziceanu nu a mișcat numai tinerimea universitară, ci ea a avut răsunet deplin în marea mulțime a poporului. — În numele negustorimei românești din orașul Iași, vin să spun și eu un cuvânt de apărare pentru studentul George Urziceanu.

D-lor jurați! Vorbesc în numele acelei negustorimei românești, care în trecut făcea fală neamului nostru. Cu negoșul lor cinstit, acel negustorim înfrumusețau orașele noastre cu firmele (numele) lor românești, iar din câștigul dat de munca lor, ei au clădit în țara aceasta școli, apitate și biserici, zidiri din care naștea românească trăgea folosesc. Multe din ele mai

stau și azi, drept mărturie a unui trecut frumos și românesc pe aceste platuri, dar una câte una ele încep să piară... Noi, negustorii români de astăzi — puțin la număr, striviți fiind de năvălirea străină, nu numai că nu mai avem cu ce clădi, dar nu putem nici ține în bună stare aceia ce au clădit înaintașii noștri!

Zgudușii și subsăpații cum suntem, noi punem mari nădejdi în mișcarea aceasta națională, în această pornire de renaștere a neamului nostru, în slujba căruia cu cinste stătea, alături de alții, și flăcăul Gh. Urziceanu. Punerea lui la oprală, între zidurile reci ale temniței, ne-a umplut sufletele de durere. Noi, negustorii români, ca și colegii lui Urziceanu, simțim un mare gol în inimile noastre. Noi negustorii români împreună cu finerimea universitară, cu fața suptă de durere, îmbătrânită fără de vreme — și fete dela țară cari au cunoscut pe Urziceanu, de câteva zile trăim clipe de mare tulburare. Rugăciuni ferbinși se îndreaptă către Atot-puternicul Dumnezeu, prin biserică, la moștele Sfintei Paraschiva. E studențimea universitară care, cu alți popor credincios împreună, se roagă să-și revadă iarăși pe tovarășul iubit în mijlocul lor. Pretutindeni cu infrigurare se șoptește: „Și de-o fi să ni-l osăndească, mare jale va fi, Doamne“.

Domnilor Jurați! Trăirn vremuri grele, și gloanțele lui Urziceanu spărgând beznă întunecului în care trăim noi, s'au văzut acolo departe, două icoanice înfățișau viitorul. În una, dlor jurați, se vedea o nație fericită muncind un pământ, pe care Dumnezeu i l'a dat și pe care a așezat-o. S'au văzut, dlor jurați, câmpii întinse pline cu roade și bogății, s'au văzut clobănași alintând cu cântecul flăcăușului pe lângă turmele de oi și de vite, s'au văzut mame strângând la sânul lor prunci fericiți ce vor fi mâne apărători de țară, s'au văzut fete împletind flori în cosițe și flăcăi punând pe ceață pălăria, — iar în zile de sărbători jucând hora, sârba și chindia; — însăfăgît, dlor jurați, un popor fericit care a înfrumusețat pământul acesta cu toate bunățiile lui, de răvneau la el și alte popoare ce nu știa a munci. — Iar cealaltă icoană, dlor jurați, ne arată o nație muncind greu și alții fa-

NOVOIT
TURNĂTORIE DE CLOPOTE
GLOCKENGIESSEREI
HARANGONTÓDE
TIMISOARA

lorinda-se de rodul muncii sale! S-au văzut, dlor jurați, invalizi și văduve de războiu cerșind la colțuri de stradă un codru de pâne, s-au văzut prin cimitire orfanii de războiu plângând pe mormintele părinților lor și întrebând, în copilăria lor nevinovată pentru ce v'ați mai jertfit voi, părinți iubii? În sfârșit s'a văzut dlor jurați, o nație sărăcită, robită în propria ei țară, luându-și în spinare traista cu nevoi și apucând spre meleaguri strălune, dobind din fluer jalea unui popor ce ar fi vrédnicit o altă soartă cu mult mai bună!... Iar aici se arată rămasă stăpână o altă nație, ce vorbește altă limbă și are cu totul alte fite de viață!...

Prin verdictul (Judecata) Dvoastre, de astăzi, dlor jurați, veți îndruma Nația Românească, spre una din aceste două icoane, îl veți arăta că vrednicește o soartă, sau pe cealaltă!...

Alex. Ventonic.

Un răsunet

la alarma dată de Patriarhul.

Olasul de alarmă dat de Patriarhul asupra pustiirii barbare a pădurilor țării noastre, are răsunet în toate părțile țării. Tot mai mulți grăesc și scriu despre acea primejdie. Noi am primit dela un înflăcărat Român, dl profesor Tr. Mager, din Arad, următorul articol, asupra căruia atragem luarea aminte a cetitorilor noștri:

Ni-se pustiiesc pădurile în chip barbar și e în primejdie viitorul țării! - a zis S. S. Patriarhul.

„Căldura și umezeala, atunci când trebuie și cât trebuie, fac să rodească belșugul pământului, care ne susține viața.

Căldura prea ferbinte și stăruitoare, aceea ce se numește secetă, seacă undele izvoarelor, usucă și pârjolește țarinele, aducând sărăcie și foamete. Ploile prea repezi umflă paraiele și râurile, pricinuesc revărsări de apă, care înecând sate și sâmbănturi, aduc moarte și sărăcie.

În apropierea mărilor și în ținuturile păduroase, ploaia se urmează regulat și acolo găsim clima (vremea) cea mai fericită. În ținuturile departe de mare și fără păduri, se pomonește numai de secete îndelungate și spargeri de nori în ploii-potopuri.

În țara noastră, aceste două grozave puteri ale naturii, apa și căldura, sunt stăpânite și împărțite în mod fericit de puterea tainică a munților bogat împăduriți. Între umezeala și răcoarea bolților de codru pe de-o parte; fer-

marea și prefacerea în apă a norilor, pe de altă parte, este o strânsă legătură. Până acum țara noastră s'a bucurat de-o climă (mers al vremilor) cum puține țări o au pe lume.

*

Ce ni s'a dat să se întâmple însă azi?

Imputându-se pădurile în Europa, în deosebi cele de brad, și fiindcă aiurea tăierea lor se îngăduie numai pe lângă multe îngrădiri, restrângeri, ochi străinătății au căzut asupra codrilor noștri. Intinderi de zeci și sute de mii de jughere pădure, au căzut în mâinile streinilor încă în vremea de trecere dela 1918—1919, pe prețuri de răs. În teama lor de atunci că ce o fi în viitor, vechii proprietari căutau să vândă ce puteau, cât mai îngrabă. Cuprinderea pădurilor de către străini, s'a urmat până în timpul de față, când 95% din bogățiile munților noștri, au ajuns pe mâinile lor!

Cum pe acești oameni, venetici, nu-i leagă nimic de țara noastră decât doar banul, ce vreau să-l scoată cât mai curând înmîit, grăbiți, și de teama ca nu cumva să fie dascoperiți, — dâșii s'au aruncat cu toată furia mașinariilor de tot felul, asupra falnicilor noștri codri!

După arătarea din numărările oficiilor silvice (de păduri), pustiirea cedrilor a luat așa măsură, încât dacă nu va fi împedată de grabă, în scurtă vreme tăierile acestea barbare, ne vor prefaca țara într'un pustiu jalnic! Iar dumnezilor, călăii cedrilor, după ce ne vor fi batjocorit, își vor împacheta lăzile cu bogății ca'n povești, și vor pleca în altă țară, ori poate chiar pe alt continent.

Seceta din Basarabia, și potopul ce căsu în iarna aceasta, mai cu seamă în Ardeal, sunt numai semne ușoare, față de răutățile, ce vor să ne ajungă pe urma despăduririi munților!

*

Specialiștii, între cari vajnicul protector al pădurilor dl M. P. Florescu, inginer silvic și membru în comisia cea mai înaltă vamală, au atras de ani de zile luarea aminte la primejdia ce ne pândește.

Iar acum, Săcătatea Patriarhul Miron, într'o ședință a Senatului a descoperit în toată geliciunea lor, apucăturile stroinilor, în tăierea pădurilor.

Patriarhul, membru și în Roganță (între cei 3 cari au în paza lor croștorea Moștenitorului Tronului), care alături de Majostetona Sa Rogolo este cel mai înalt dor-

gător al țării, și-a ridicat cuvântul în fața nelegiuirilor săvârșite de streini față de cea mai prețioasă podoabă a țării, — și măsurile de apărare nu pot să întârzie.

Îl putem asigura pe Înalt Prea Sfinția Sa, că cele 14 milioane de fii suflatești la care se adresează, l'au înțeles și-l vor urma îndărjiți, în lupta pentru mântuirea codrilor noștri.

„Fii ai codrilor“, suntem cu toții!

Căci, dacă pentru veneticul fără țară și fără D-zeu, pădurile noastre însemnează numai bani, bunuri materiale, — pentru noi mai însemnează și altceva: în acea glie petroasă, în care se răsfață rădăcinile codrilor străvechi, se destramă în neînțelegere osemitele părinților, a moșilor și a strămoșilor noștri.

Fiecare copac din astă țară își hrănește coroana majestoasă din țărâna unui iubit părinte. Sub scoarțele lor aspre palpită suflete, sufletele părinților noștri. Și o rană în trunchiul lor, deschide o rană în trupul nostru!

Tr. Mager

Noua lege comunală și județeană.

(Legea pentru Unificarea Administrativă) tradusă pe limba poporului așa fel, că o poate înțelege și cel din urmă țaran, și își poate cunoaște astfel drepturile de cetățean la comună și la județ, și dreptul slujbașilor față de el.

Prețul: 35 Lei, trimisă franco recomandat. Banii înainte. Cu „rambus“ nu se trimite. Când se cumpără mai multe (cel puțin 3), prețul numai 30 Lei franco recomandat. — A se cere la: Administrația „Libertatea“

Posta Redacției.

Dsale D Tr. în Alud. Ne-ai scris și ai spus că dorești să intri în și-ru abonșilor dela 1 April, dar nu ne-ai scris strada și No. casei, — și fără acelea, în orașul dtaie sigur nu te găsește foaia. Scrie dând adresa deplină.

Unul cetilor. Ne întrebi cum e de bun leacul cutare ce-l vezi anunțat (vestit) prin foaie. Asta n'o știm nici noi. Pentru ori-ce mărfuri ori leacuri sau alte lucruri îmbiate prin foaie, redacția nu ia răspundere, căci nu le cunoaște, nu le-a văzut. Acelea se vestesc pe omenia celui ce le anunță.

Căsătorie. Ofițer invalid, proprietar agricol aproape București, văduv, 37 ani, dorește căsătorie tânără ardeleană, familie bună, destinție suflatească, gospodină. Discreție absolută. Scrisori la casașta postală 81. — Posta Centrală București.

Moara măcată cu motor de 4 R. e de vânzare. Se vinde și motorul singur.

1-2 Vasile Jeleriu Chilindia, p. Șoimușu-Mureșan.

„Svasticii“

pentru cei ce doresc a purta în pept semnul de soldași al „Ligii Apărării Naționale Creștine“, avem de vânzare, de 3 feluri:

Svastici argintate, cruculițe simple cu ac, de prins în pept, — 10 Lei una.

Svastici emailate, ca un nasture (bumb) rotund, cu crucea în mijlocul unui cerc, — 20 Lei.

Svastici „mărțișoare“, ca medallion, de purtat atârnat la gât cu o șoricică în color, de fete și femei, foarte frumoase, având la marginea de sus și literele L A N C (adecă Liga Apăr. Naț. Creștine), — cu 30 Lei.

Se trimite prin postă recomandat, dacă pe lângă prețul lor, se adaugă 10 Lei pentru porto recomandat. E bine a se cere mai multe la un loc, căci atunci cheltuielile de postă (cel 10 Lei) se împart pe toate câte s'au cerut.

Garnitură de treerat

folosită puțin, Hoffner-Schranz, 900 mm. Motor 12 HP, cu prețul de 150 mii Lei, — vinde:

(705) Sameilă Zaharie, 1-1 Căstău, p. Orăștie (Jud. Hunedoara).

CAUT:

3 șoferi specialiști, pentru Autobuse „Ford“, cu pornire automată.

George Vonica, în Aurel Vlaicu (Bințiuți) (672) 2-3 — p. Orăștie. —

Noroc. măi frate Vasile!

Da unde-ai plecat? Da vreau să-mi iau niște vin de de slintele Pașii.

— Așa? Atunci du-te la Hans Stefan, Drumul țării (Calea Mihail Vitteazul) dela Tipogr. Libertatea peste drum.

Vin ban ca 15, 20 și 25 Lei litral.

Vânzare de cai.

Diracțiunea minelor „PETROȘANI“ în ziua de 8 Aprilie 1926, la orele 10, în Petroșeni, la grajdul Societății, va vinde la licitație publică 11 cai de mină reformați.

Prețul de cumpărare se va achita imediat în numărar.

Care este hotelul, restaurantul și cafeneaua din locul cel mai cercetat din Orăștie?

Unde își dau întâlnire toți volajerii comerciali din țară?

Unde sunt oranjele din nou, 22 camere curate, fără insecte, pentru oaspeți?

Unde se capătă mâncări bune și gustoase, vinuri ardelenice, și renumita bere Czel de Cluj?

Ursus și Hercules, deasfudată proaspăt în fiecare zi?

Unde se poate abona feștiin dejun, prânz și cină?

Unde cântă în toată seara taraful cel bun alui Pișta Vilmoș cu plăcutul și veselul său celist?

Unde se în banchete, cu nuanți, reprezentații și altele?

Unde se află omul servit după chipul orașelor mari?

Unde trag cel din jur cu trăsurii și căruțe? Unde? Ia:

„HOTEL CENTRAL“ (699) 1-3

„Librăria Românească“, societate anonimă Deva.

Convocare.

Domnii acționari ai societății „Librăria Românească“, societate anonimă în Deva, sunt convocați prin aceasta la prima adunare generală

a societății, care va avea loc în Deva în camera de ședințe a institutului de credit și economii „Decebal“ din Deva în ziua de 18 Aprilie a. ori. la ora 2 p. m. iar în cazul, când la această dată nu se vor prezenta acționari în numărul suficient prevăzut de art. 25 al statutelor, în ziua de 25 Aprilie la aceeași oră.

Ordinea de zi:

1. Constituirea adunării generale, designarea notarilor și alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.
  2. Darea de seamă a consiliului de administrație și raportul comitetului de cenzori asupra anului de gestiune 1925, aprobarea bilanșului, distribuirea profitului net și darea absoluturului.
  3. Modificarea statutelor în conformitate cu adresa Nr. 111 resp. 485—1925 al Inspectoratului Comercial din Timișoara.
  4. Stabilirea jetoanelor de participare resp. onorariul membrilor consiliului de administrație și al censorilor la ședințe, conf. art. 19 și 20 din statute.
  5. Alegerea unui membru în consiliul de administrație pe timp de 3 ani.
  6. Alegerea comitetului de cenzori pe timp de 3 ani.
  7. Eventuale propuneri.
- Deva, la 12 Martie 1926.

(702) 1-1

Consiliul de administrație.

Iubite cetitori! Ne-ai citit gazeta? Nu o arunca! O dăruiește la o rudă-n ta! Sau la un prieten, a'o vadă și el. Lui îi face un bine, gazetei la fel.

Cele mai bune și mai ieftine ghete, au fost, și sunt și azi, cele cu marca „TURUL“. Se găsește în ori-ce vreme și în alegere bogată în Depozitul Fabricii, care se află în: Prăvălia de piele alui RUDOLF KOOTZ, Orăștie Str. Regală 1.

(676) 3-3

„Românul“,
Cooperativă de consum, Baia-de-Criș (Jud. Hunedoara).

Convocare.

Domnii membri ai cooperativei „ROMÂNUL“, în baza §. 34 din statute, se invită la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la **Duminecă, în 18 Aprilie a. e., orele 2 p. m.**, în localul cooperativei; cunoscând, că dacă la această dată nu se va putea întruni numărul de membri cerut de statute, adunarea se amână de drept pentru ziua de **25 Aprilie a. e.**, când se va ține, în același loc și la același oră, cu ori care ar fi numărul de membri prezenți, spre a hotărî asupra următoarelor

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea biroului;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație;
3. Raportul cenzorilor;
4. Aprobarea bilanțului, a contului de profit și pierdere, repartizarea beneficiului și descărcarea de gestiune;
5. Alegerea Consiliului de Administrație și cenzori;
6. Primiri de noul membri și aprobări de retrageri;
7. Propunere de a transforma cooperativa în „Bancă“, soc. pe acții, cu susținerea prăvăliei pe mai departe;
8. Propunerii.

(763) 1-1

Contul Bilanț

Activa.	la 31 Decembrie 1925.	Pasiva.	
Casa	28.153 89	Capit. soc. de fondare	111 887 40
Imobil	63.219 —	Diversi creditor	137.236 58
Mobiliar	22.212 —	Imprumuturi	27.000 —
Acțiuni	700 —	Cauțiune	14.000 —
Mărfuri inventar	246.016 94	Fond de rezervă	10.260 60
Cont vânzător	12.230 14	Fond disponibil	3.221 38
Prețelului	5.251 28	Dividende neridicate	8.666 70
		Cont-curent la Centrala	
		Coop. Sătești	37.930 95
		Profit și Pierdere	19.579 64
	369.783 25		369.783 25

Contul Profit și Pierdere

Spese.	la 31 Decembrie 1925.	Venite.	
Chirii	7.340 —	Căștig la mărfuri	114.889 63
Interese după împrumut	4.632 55		
Cheltuieli generale	6.802 —		
Dobânzi	8.175 —		
Salarii	45.663 75		
Impozite	5.729 24		
Cifra afacerilor	4.811 40		
Pierdere	11.158 05		
Donațiuni	1.000 —		
Profit și Pierdere	19.579 64		
	114.889 63		114.889 63

Nicolae Turucu m. p., Baia-de-Criș, la 31 Dec. 1925. Ioan Micu m. p.,
președinte. dir. exec.

Membrii Consiliului de Administrație:

Nicolae Bolboca m. p. Dr. Sabin Rîșcuția m. p. N. Băca m. p.
Pavel Mîocu m. p. Arsenie Ghilea m. p. Ioșif Comșia m. p.
Ioan Oncu m. p. Ioan Roman m. p.

CENZORI:

Nicolae Floria m. p. Cornel Russu m. p. Dr. L. T. Mateiu m. p.

Cameră mobilată, centru, caută un d. profesor dela Liceul „A. Vlaicu“ din loc. A se adresa la Liceu: Prof. Ionescu. (618) 1-1

Tiner absolvent de 4 clase Liceale, de 16 ani, fiu de țaran, nemei putând urma studiile, — caut loc în o cancelarie notarială, ca practicant. Am scrisoare bună.

Ioan Drăgan,
(760) 1-2 Romos, p. Orăștie.

Au sosit

cele mai nouă modele de

pălării de dame

în salonul de modă al D-nei Török Bálint-né Orăștie, str. Mih. Viteazul, 25 (616) 2-3

Caut

un învățăcel (ucenic) pentru prăvălia mea mixtă; vârsta 14 ani; să știe și unghurește.

Gh. Iuga,
(688) 2-2 Cluciu, Jud. Arad.

Crișmă cu drept de prăvălie și debit de tutun și sare, — se dă în arindă de subscrieul. E la loc bun, în comuna Grid, (p. Orăștie, Jud. Hunedoara). Are casă de locuit, edllicii economice și grădină.

A se adresa la:

George Jurj,
(701) 1-3 Grid, p. Orăștie.

Prefectura Județului Hunedoara.

4839—1926.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștința amatorilor, că Prefectura Județului, publică licitațiune publică, care se va ține în ziua de 27 Maiu a. e. orele 10 a. m. camera Nr. 7, pentru furnizarea alor 400 m³ lemne de foc de fag, necesare acestui serviciu.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la prefectura Județului, camera Nr. 7, și pe tabela de publicațiune.

Dispozițiile art. 72—84 din legea asupra contabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Deva, la 16 Mart. 1926.

p. Prefect: Șeful serv.: Candrea, subpr. Vladone.
(613) 2-3

Funcționar la bancă, bine, economie, văduv, cantă dsoară, doamnă orfană, inteligentă. morală, sănătoasă, iubitoare de copii, care ar fi aplicată a lua asupra sa educația a două copile 12—14 ani și a conduce menagiu, și care nu alăta plată, ci tratament familiar și eczistență dozește; prefer a ști perfect nemțește. Adresa ziar sub: „Bănăjan“ (674) 2-2

Nr. 231/926 adm.

Publicațiune.

Primăria comunei Căstău publică licitația a 300—350 fire de lema (sămănași) în grosime de 25—40 cm. pe ziua de 6, 7, 12 și 13 Aprilie 1926, începând la orele 10 a. m.

Licitațiunea se va efectua în pădurea comunală la fața locului pentru fiecare fir separat.

Căstău, la 21 Martie 1926.

V. Popoviciu, Ștăneasă, primar. notar.
(617) 2-2

Căsătorie

Funcționar român, state 36 ani, avere imobilă 400.000 Lei, familie distinsă, cerește căsătorie cu o domnișoară sau văduvă, etate 25—30 ani, comerciantă sau farmieră (moșieră) provincie. Adresa ziar 80. (687) 2-2

Prefectura Județului Hunedoara.

Nr. 3764—1926 pref.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștința publică amatorilor, că Prefectura Județului Hunedoara vinde prin licitație publică, care se va ține la 21 Aprilie a. e. orele 10, camera Nr. 7, înaintea comisiei:

1. Materialul lemnos demontat, petrii, etc., din edificiul fostei contabilități de stat, în valoare de Lei 36 000.

2. Ușile demontate dela acel edificiu, cu prețul de strigare Lei 12.400.

3. Ferestrele demontate, cu prețul de strigare de Lei 19.600.

4. Prețul materialului aflat nedemolat, în suma de Lei 4000.

Total Lei 72.000—.

Licitația se va putea face numai pentru întreg materialul public pentru vânzare.

Licitanții vor trebui se depună 10% din suma oferită, drept garanță, în numerar la Administrația Financiară, prezentând comisiei recepțss. — Acel cari vor depune garanția în numerar, nu vor fi luați în considerare.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficioase la Prefectura Județului camera Nr. 7 și pe tabela de publicațiuni a prefecturii.

Art. 72—84 din legea asupra contabilității publice, sunt obligatorii acestei licitațiuni.

Deva, la 7 Martie 1926.

p. Prefect: Candrea, subprefect.
(612) 2-3

D-ta te înșeli

dacă crezi că *Spiritul Diana* nu se falsifică. Precum alte leacuri casnice bune, ce imitează și acesta, totuși nu sunt de nici o treabă. *Săndătate*, putere vigoare, dă numai veritabilu „Diana“. (654) (17) 42-1

Plăcila de Asbest (Eternit) METEOR

ale fabricii de eternit din Oșorhei (Județul Bihor), sunt cele mai durabile și cele mai plăcute!

Acoperământul nu are nevoie de îngrijire și reparare, rezistă la ori ce vreme, precum și focului, e mai bun și mai lesin ca cel de țalchea sau țigiă.

Executam lucrările de acoperire în toate culorile și după toate sistemele moderne.

Acordăm garanție pentru calitatea materialului și manopera acoperișului.

Reprezentanțe în toate centrele de județe.

Scărmanătoare de lână

dimpună cu un lup scărmanător, — se află de vânzare la subscrieul:

Ioșif Filimonescu,
(614) 2-3 Orăștie, str. M. Vit., 18

Vin bun

rod al vesticilor podgorii ale Aradului, se află de vânzare en gros (în mare) la subscrieul. Vând de la 50 litri în sus. — Am vin vechiu, foarte bun și vin nou. Se trimite și la depărtări, cu butoiul, pe tran.

Prețurile cele mai moderate
640) 5-5 !!! Petru Benea
Proprietar de vil în Șirbu (j. Arad) Nr. casei 332.

Măstru dogar!

Subscrieul fac cunoscut că am deschis în Orăștie, strada Morii, Nr. 27 (în curtea Fabricii de spiri) — un atelier de dogărie

în care pregătesc tot felul de lucrări în bransa aceasta.

Un învățăcel se primește. Iuliu Topor, maestru dogar.
(669) 4-4

Caut măstru rotar

pentru loc bun, cu venit frumos. Cel-ce ar dori să vie, să scrie subscrieului:

Andrei Puscaș,
maestru rotar în Mocina, strada Șaguna, 28. (Jud. Cluj).
(660) 5-5

Farmacia Vlad

din Orăștie, Piața Prințului Carol (lângă Liceul A. Vlaicu), condusă azi de proprietarul însuși, familia Vlad, — atrage luarea aminte a onoratului public din loc și jur asupra faptului, că s'a arangeat de nou, complet, fiind bogat inzestrată în afară de articli de farmacie (apotecă), și cu tot felul de pansamente (de legat), cu parfumerie, articli de gumă, săpunuri fine, etc. (215) 27-31

Ar trebui curentat de poliție fiecare, care nu-și curăță încălțămintele cu

CREMA

„Vultur“

(636) 1-12 IV

C. König

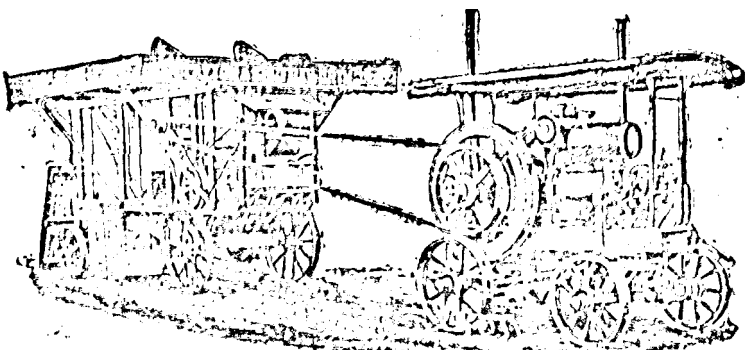
Zugrăvitor de odăi și firme în Orăștie.

Cu onoare aduc la cunoștința on. public din Orăștie și jur, că, precum în trecut, așa și în sezonul anului acestuia, am reușit a-mi procura cele mai nouă modele, — și așa, cu ajutorul colecției mele de modele în stil modern, sunt în stare a mulțumi și cele mai înaintate pretențiuni ale publicului, — făcând ori unde lucru exact și conștientios.

Indeplinesc punctual și comande în provincă și jur. Rugând on. public pentru sprijinul său bun și mai departe, — sunt, cu multă stimă:

(677) 3-4 C. KÖNIG, măstru zugrăvitor în Orăștie

CAROL F. JICKELI — Alba-Iulia și Sibiu.

Reprezentanța vestitel fabricii Hofherr—Schranz—Clayton—Schuttleworth, — Viena.

Livrează toate articolele agricole și mai ales motoare cu mașini de tractat, în diferite mărimi.

Prețurile și condițiile se dau la cerere.